

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 13 / 14

93. ARGANG

4. JULI

1981

PROSJEKT 09

Vi lever i tallenes verden. Den moderne tid er i den grad beheftet med kvantitative verdier at man dårlig kan tenke seg menneskeheten kan overleve uten. —

Hva skjuler seg så bak disse lakoniske og upersonlige størrelser? — Ja, mangt og meget. — Det må vi i sannhet innrømme. Det rare er at langt de fleste kvantitative forhold vedrører mennesker. Menneskelig arbeid, mennesker i forhold til hverandre, mennesker, levende såvel som døde.

Ofte spør man kanskje om nettopp ikke tallene gjør livet ringere. Det kan diskuteres. Imidlertid synes det som om de kvantitative størrelser gjør mennesket mer og mer upersonlig. Kaldt, følelsesløst og u-sosialt. Er det riktig? Ja. Men ikke alltid. — Ta nå for eksempel prosjekt 09.

Prosjekt 09 er et CARITAS-prosjekt. For en ordens skyld skal det her nevnes at det bare er et blant mange. Arsberetningen fra det norske CARITAS nevner ikke mindre enn 11 prosjekter pluss en hel del utenom både her i landet og forskjellige steder rundt om i verden.

Arsberetningen fra CARITAS meddeler: PROSJEKT 09 — KASULUTA LOW-COST HOUSING PROJECT, FILIPPINENE:

(FA 1977) Prosjektet ble ferdig i 1979. 323 hus for fattige flyktninger stod ferdig. CARITAS-lederen var til stede ved den høytidelige innvielsen av landsbyen i februar 80. Ca. 2000 mennesker har her fått et hjem, og prosjektet er blitt så vellykket at vi søkte NORAD om en tilleggsbevilgning på ca. 500.000,— for å bygge ytterligere 100 hus. Resten av beløpet som trenges, skaffes av CRS Geneva (ca. NOK 118.000). Ble innvilget i 81.

Flere tall, flere forkortninger, men man begynner å ane at det bak sifre og kvantiteter befinner seg en oppgave som har med mennesker og de-

res kår å gjøre i en for oss her på berget nokså trist hverdag.

Jamen, hører vi da ikke nok om det der til hverdags. — Her flyr og farer vi for å holde hodet over vannet, og det strømmer ut fra TV og andre informasjonskilder med alle mulige informasjonen som vedrører allverdens elendighet. Og fattigdom, det har vi jo mye av selv.

Jo, vi hører en masse om alt det der; men ikke nok! — Det blir aldri nok, så lenge den katolske kirke må opprettholde en institusjon som CARITAS.

At CARITAS er en institusjon som det nytter å opprettholde i visse sammenheng viser et prosjekt som Nummer 09. At det snakkes for lite om CARITAS her i landet viser de utallige prosjekter som det internasjonale CARITAS har løpende.

Og la oss så ta for oss prosjekt 09. Prosjekt 09 er nemlig ikke bare en tørr byggeplass midt i all solet. Men først og fremst et behov som her blir dekket. Det er behovet for tak over hodet for et antall familier som ikke har hatt muligheter for å skaffe seg det selv.

Det kan kanskje skyldes klimaforhold, regn og vind er nokså uberegnelige på de kanter. Det kan skyldes en total mangel på muligheter for å skape økonomisk utkomme, og det kan ikke minst skyldes andre menneskers fremferd. Muligheten for det siste fremgår i hvert fall av et brev fra biskopen av Jolo, George E. Dion OMI. Han forteller bl. a. at det med meget kort varsel kan oppstå et flyktningproblem. Nå er det jo ikke tale om 100 mennesker eller 500, men de strømmer i meget store skarer ut av landsbyer, som f. eks. ifølge biskop Dion er blitt ofre for en massakre.

Der er permanent krig der på stedet, mer eller mindre. Krig skaper redsel foruten sult og død. Om massakren var på sivilbefolkningen i distriktet eller det var 124 soldater, flere offiserer med deres oberst i spissen, er noe uklart, men at det er grunn til å flykte fra elendigheten, kan man visst rolig gå ut fra. —

Ikke desto mindre synes det som om det midt i all nøden lyser et stort smil opp: Allieluia! — Jo, det står der. — For Herren er oppstanden!

Og så forteller biskopen om hvor-

dan muslimene der på stedet er blitt betraktet som en slags mindreverdig rase av katolikker og andre som har Kristus til mester. Og så kom lyset!

For, som han sier, gleden over ganske få positive ting gir den kristne kirke mulighet til å vitne om ÅNDEN I EVANGELIET! — Lyset var bl. a. den nordiske CARITAS med prosjekt 09! — Det var penger, jo bevares, men det var også på grunn av disse penger mulig å peke på at det å gi kan jevne ut fordommer som ellers aldri lar seg utrydde.

Muslimene der ute forsto at det midt i all elendigheten kunne være mulig at det var mennesker som forsto hva barmhjertighet egentlig betydde, uansett hvem som hadde behov for barmhjertighet.

Her er det ikke sikkert at noen kan peke på enkeltmennesker og deres innsats, og det er bra, men man kan peke på Evangeliets vitnesbyrd.

Biskopen presiserte at han nevnte det nokså uheldige forhold mellom kristne og muslimer for Den hellige far da han var der ute. Paven forsto problemet, ikke minst da han ble presentert for representanter for muslimene. George Dion beretter videre om at paven hadde forstått at den begynnende «vårluft» mellom de stridende parter i meget høy grad var forårsaket av den innsats som det nordiske katolske CARITAS hadde ytet gjennom prosjekt 09.

CARITAS er kjærligheten. Måtte dette komme til større uttrykk ved en håndrekking til medmennesker. Det finnes mennesker som setter pris på det.

R.

La oss kjempe for at alle barn blir ønsket!

Når en kvinne blir uønsket gravid, er det mange krefter som deltar i spillet om barnets skjebne. AAN fastslår at abortpresset i samfunnet er stort. Ikke minst fordi abort blir mer og mer allment akseptert. — Lederne for kontoret vil derfor sterkt understreke alle abortmotstanderes ansvar overfor kvinnen.

Vi må peke på alternativer, og gi mulighet til å fullføre svangerskapet og dra reell omsorg for barnet. Rådgivningskontoret for gravide yter all mulig hjelp til kvinner som befinner seg i en vanskelig livssituasjon. Vi synes ikke myndighetenes hjelpetiltak er fullverdige. Det offentlige gjør svært lite for å legge forholdene til rette for den gravide slik at barnet kan bæres fram til fødsel.

Ny form for seksuell utnyttning av kvinnen

Kurator Kirsten Gullaksen er ganske sikker på at det er menns syn på kvinnen som fører kvinnen ut i vanskeligheter, og som fører henne ut i enda større vanskeligheter ved å presse henne til å ta abort.

Det er ikke alltid piken eller kvinnen vil inn i et seksuelt forhold uten videre. Mange tror det, og er derved med på utflating av hennes menneskeverd. Kvinnen er ofte redusert til et rent kjønnsobjekt i enkelte menns øyne, sier Kirsten Gullaksen.

Hva slags omsorg trenger vi for å bli mennesker/medmennesker?

AAN gir mye praktisk hjelp. Bosisuasjonen er ofte en alvorlig vanskelighet. Likeledes forholdet til barnefaren. Kontoret er opptatt av å få kontakt med barnefedrene og i visse tilfelle foreldre til den gravide. Noen blir henvist til Nanna Maries hjem på Nordseter. Andre får bolig gjennom Stiftelsen Bolighjelp — som er vårt svar på behovet for bolig-hjelp.

Støttekontakter

som kan hjelpe de enslige mødre med barnevakter, ærender o.l. er også konkret, praktisk hjelp.

Finne den enkeltes ressurser og hjelpe dem fram,

stimulere til utdanning, er også viktig.

Samarbeid med offentlige kontorer må til.

Hvordan påvirker vi folks holdning til menneskeverdet?

Ved å gjøre vår virksomhet kjent. Vi trenger PR! Men alt koster.

Vi er igang, og håper å nå en stadig større del av folket vårt med vår utfordring.

Hva gjør du for å støtte menneskeverdet i vårt land?

Enhver av oss, endog den minste og mest ubetydelige, er nødvendig for å fortsette kampen for denne sak.

Fosteret er en person, et beskyttelsesverdig menneskelig liv. Hvis du ikke vil miste ditt liv, så ta ikke en annens liv bort.

VÆR MED I KAMPEN FOR Å REDDE MENNESKELIV! SA VI KAN FORBLI MEDMENNESKER, OG BEVARE EVNEN TIL MENNESKELIGHET!

K.G./E.F.

Gravid?
Vanskeligheter?
(02) 35 18 60

AAN-Rådgivningskontor for gravide
ALTERNATIV TIL ABORT I NORGE
Torshovgaten 6, 2. oppgang Oslo 4
Åpent mand.-fred. fra kl 9-16 og 18-21.

CREDO

Hva er det de kristne tror på, og hvorfor gjør de det?

Spørsmålet ser latterlig ut i manges øyne, men sett med historiens øyne er det ikke slik. Allerede tidlig kom fremstående kristne i forbindelse med den greske vitenskapelige tenkning og måtte fra tid til annen ta stilling til dette forhold. — At forholdene kunne bli nokså ubalanserte, vet vi, og etter hvert vokste det frem en apologetisk tendens som mer og mer ble tvunget til å slå fast hva den kristne tro innebar i forhold til den hedenske filosofi. Ut fra dette er det etter hvert vokst frem en begynnende dogmatikk.

Den tidlige kristne dogmatikk var sikkert nokså lokalt betinget. Ganske visst er det neppe tvil om at de kristne mange steder så hen til Roma eller andre store kristne sentre i antikken, men de var så langt borte, når en diskusjon skulle avsluttes. Det kan derfor synes som om at kristen tro i de tidligste århundrer har vært formulert på en nokså uensartet måte, og man treffer da også i århundrenes forløp på rabiate opprør innenfor de troendes egne rekker, fordi det var mer eller mindre umulig å finne frem til hva man kanskje kunne kalle en felles kristen trosbekjennelse som vern mot hedenskapet.

I løpet av det fjerde og femte århundre tvinges man derfor til for alvor å ta stilling til det som man kunne anta var «god katolsk lære». Det nyttet ikke lenger bare å gå ut fra troen som en subjektiv kilde til kirkenes fellesskap i den antikke romerske verden. Man var kommet så langt at man forskjellige steder førte krig på grunnlag av forskjellig overbevisning om guddommens natur, om jomfrufødsel og den rette apostoliske etterfølgelse.

Her er det så at de store økumeniske konsiler oppstår. Biskopene i den da kjente kristne verden var klar over at man måtte finne frem til en løsning som dels kunne skaffe den fred som man fra de romerske statsmyndighet krevde for at kristendommen skulle ha rett til å overleve som religion, dels kraftig å beskjære de utvekster innenfor egne rekker som

truet med å underminere hele den kristne kirke.

Reformasjonen i det sekstende århundre splittet kirken i mange partier, og det var vanskelig å finne frem til enhet. Reformasjonen i det fjerde og femte århundre var ikke mindre vanskelig å sette igjennom med brukbart resultat, fordi det dreiet seg om intet mindre enn den kristne kirkes eksistens!

De berømteste av de i alt 21 såkalte økumeniske konsiler ble derfor Nicæa i 325, Konstantinopel I (det var flere siden) i 381 og i Efesus i 431. — Da de økumeniske fedre trådte sammen i Nicæa, var det av alvorlige grunner. I århundrenes løp var det strømmet så mye ikke-kristent tankestoff inn i kirken at det var vanskelig å skille ut hva som var apostlenes tro.

Biskop Arius hevdet f. eksempel at Jesus ikke kunne være gud, og skulle man legge an på den antagelse, måtte det bety undergang for den kristne tro i romerriket. Konsilfedrene fordømte da også Arius, men hans ideer var vanskelige å få utryddet i kirken, og man skal helt opp i høy middelalderen før de siste rester av arianismen begynner å forsvinne på kristen grunn.

At det var grunn til å ta hardt på «avvikende meninger», ser man av at da man henved 50 år senere måtte ta fatt igjen, fortsatte man der hvor Nicæa slapp.

Det kan synes underlig, og det er selvfølgelig vanskelig å overføre de problemer som kirken sto overfor på den tid,

men da konsilet i Konstantinopel trådte sammen, så var det ikke på kirkeleg foranledning, men på grunnlag av krav fra staten! —

Man var enige om å stille det krav til og at det var rot, kan man tydelig se av at ikke mindre enn 36 biskoper av «ariansk observans» innfant seg ved dette kirkemøte. Man hadde i Nicæa drøftet Jesu person. Nå var det Den hellige ånds plass i guddommen og hva man ut fra tidens oppfattelse og på bakgrunn av den kristne tradisjon kunne anta var Den hellige ånds oppgave og natur.

Man var enige om å stille krav til kirkemøtet, at man kom frem med et brukbart resultat. Det kom man også, og det foreligger til dags dato som den kristne kirkes CREDO. Det er en formulering av den kristne tro som de fleste kristne trosretninger også i moderne tid mener å kunne slutte seg til.

At man ikke kom frem til denne formulering gratis, viser den senere utvikling. Det katolske Credo understreket hva kristendommen rent tankemessig måtte forutsettes å gå ut fra. Fedrene hadde funnet frem til at man med god grunn kunne tale om en treenighet, og man mente også å kunne peke på at Faderen og Sønnen hadde utsendt «Talsmannen», som Det nye testamente beretter om.

Man må sikkert forstå det slik at det i romerriket på den tid fantes en mengde folkeslag og kulturer som sikkert på mange måter var like så forskjellige som dag og natt. Svært mange mennesker innenfor hvert kulturområde var kristne. Selv i dag ser man hvor vanskelig det er også for kristne å «fatte» et ide-innhold, så man samstemmig kan si: «ja, slik er det!». Bølgene etter Det annet vaticankonsil vitner noe om det.

At det derfor ved konsilet i Efesus kom til å bli katastrofe, kan ingen undre seg over i dag.

På det tidspunkt var det oppstått en ny strid omkring Kristi person. Det var patriarken i Konstantinopel, Nestorios, som hadde svært vanskelig ved å godta de to naturer i Kristus og forholdet til hans person som sådan. Striden ble fryktelig. 42 biskoper utvandret og dannet et «motkonsil», hvorpå begge konsiler fordømte hverandre! — Konsilet i Efesus seiret. Sannsynligvis ikke minst fordi det ble støttet av 198 konsilfedre samt statsmaktens militære styrker.

Tross slike voldsomheter som sikkert må tas ganske alvorlig, når man bedømmer den kristne kirkes historie, så fortsatte konsilet i Efesus sitt arbeid med å gå litt mer i dybden av den kristne tros lære. Her treffer vi på Maria-definisjonene. Det eksisterte på det tidspunkt en mengde forskjellige tradisjoner angående Guds mor og hennes plass i frelsesplanen.

På grunnlag av de teser man hadde kommet frem til i både Konstantinopel og Nicæa omkring Kristi person, var det derfor naturlig å søke en konklusjon med hensyn til om Maria hadde født ene og alene en Gud eller også bare et menneske. Tankegangen er kanskje vanskelig å begripe i dag ut fra den nordiske forestillingsverden, men på bakgrunn av datidens greske tankegang var det helt naturlig at problemet ble reist.

Hvis man ifølge Skriften burde anta at «Ordet» var blitt kjøtt, så var det ifølge denne tankegang helt naturlig at Maria hadde født det guddommelige inn i et menneskebarn, og det således var det guddommelige som hadde tatt menneskeskikkelse.

Kirkemøtet fastslo da også at man med all rimelighet kunne anta at Maria var «Teotokos» — Gudsmor!

At det var tale om ikke mindre enn en «Reformasjon» med alle de vanskeligheter og omveltninger som noe slikt medfører, vil man forstå når man ser at det ut fra disse grunnleggende kirkemøter springer ut en helt ny og selvstendig kirkeform, som med tiden vokser seg stor og sterk, og seirende overlever verdens forfall og hele den gresk-romerske verdens oppløsning

Med det kristne CREDO som utgangspunkt har den katolske kirke og de samfunn som senere har utskilt seg fra den, vist at klippegrunn ikke bare er et geologisk og filologisk fenomen, men på mange måter er et begrep med tankemessig innhold som støtter og veileder mennesker når tvilen banker på.

Det er altså i år 1600 år siden konsilet i Konstantinopel og 1550 år siden
(Forts. side 23)

Evangeliske klostre en berikelse for Den norske kirke

Av Alex Johnson

Med reformasjonen mistet vi klostrene i vår norske kirke. Det var et stort unødvendig tap. Intet i reformasjonens store fornyelse utelukker klostertanken. Klostrene var åndelige kraftsentre rundt om i landet. Men samtidig med reformasjonen, ved at klostrene forsvant, ble vårt kirkelegeme berøvet et lem som ingen kirke bør være foruten.

Sigrid Undset har gitt en mesterlig skildring av hva klostrene betydde for vår norske kirke i de første 500 år av dens eksistens.

Da Anders Bugge og Sverre Steen utga sin «Norsk kulturhistorie», var de kloke nok til å be henne skrive tre kapitler fra middelalderen: Om sognekirken, om pilgrimsferden og om klosterliv. De står i 2. bind av Norsk Kulturhistorie, Oslo 1939.

Disse tre essays av Sigrid Undset ble utgitt igjen hos J. W. Cappelen i 1963, med forord av Hallvard Rieber-Mohn. Bokens 178 sider er vel verd å lese, ikke minst for den som grubler litt på Den norske kirkes fremtid. Kan vi unnvære denne impuls i tiden som kommer?

Sikkert er at vi har savnet den i 400 år. En annen inspirasjonskilde i norsk kirke- og kulturliv ble en av reformasjonens store gaver: prestehjemmene. De fire bind «Prestegårdsliv», utgitt av Elisabeth Christie gir et glimt av hva prestehjemmene har betydd.

Idag er prestehjemmenes tid forbi, som arbeidsfellesskap i vår kirke. Prestekonene har yrke og barn og begge deler, men ikke hushjelper. De kan ikke være ulønnete menighetsarbeidere på heltid.

Av denne og mange andre grunner har noen av oss drømt om og arbeidet for en fornyelse av klosterlivet i Norge. Ikke som en reprise: noe «protestantisk kloster» kan det ikke bli tale om. Det må noe nytt til, som i vår nye situasjon kan svare til hva klostrene betydde i middelalderen.

Som mange andre har jeg arbeidet for et «retreat-hjem», et sted hvor tidens fortravlede mennesker kunne finne stillhet og åndelig konsentrasjon.

En stor sak. Men det må først skapes en kommunitet som kan være hjem for den åndelige konsentrasjon og kraft som man vil gi gjestene. Her trengs noen som får et kall fra Gud til et «monastisk» liv. Dvs. et liv hvor man sier yrke og ekteskap farvel og vil leve et helt liv i bønn og tilbedelse.

Sigrid Undset bruker et dristig bilde om dem som er kalt til et slikt liv. Med tanke på Paulus' bilde om legemet og lemmene sier hun at de som lever et monastisk liv er som øyne i kirkens legeme. Det himmelske lys som de oppfatter kommer hele legemet til gode. Ved å hellige seg selv, helliger de helheten.

Det så lenge håpløst ut med å nå frem til en slik kommunitet. Nå er hjelpen kommet fra utlandet. Innenfor den reformerte kirke i Frankrike oppstod det i forrige århundrede en slik kommunitet: Communauté des Diaconesses de Reuilly. De planlegger nå å opprette en underavdeling i Norge, antakelig i Nore i Numedal.

De tilhører Federation protestante, men er ikke spesielt preget av reformasjonen
(Forts. side 23)

Den katolske karismatiske bevegelse

I begynnelsen av mai måned samles i Roma 523 delegerte fra den katolske karismatiske bevegelses fjerde internasjonale ledermøte. Konferansens medlemmer og 80 gjester ble mottatt av pave Johannes Paul II den 7. mai i Lourdes-Grotten i Vatikanets have. Paven var meget opptatt av karismatikernes virksomhet og deltok personlig og ivrig i fellessangen som var en integrerende del av møtet i Vatikanet. Etter denne begivenhet inviterte paven representanter for de katolske karismatikere til aftenens ikke mindre enn tre ganger!..

Hva er så den katolske karismatiske bevegelse? — Ja, hva er karisme?

Den katolske kirke fremfor noen lærer at Gud griper direkte inn i den menneskelige historie på forskjellig måte. — Det nye testamente lærer at dette skjer på nokså ulike måter, men Kristus uttalte selv at etter ham ville det komme et tegn fra Gud som ikke skulle være i menneskelig skikkelse. Allerede i nytestamentlig tid fikk man bevis for denne særlige krafts virksomhet innenfor den kristne menighet. Den katolske kirke lærer at «Talsmannen» eller Den hellige ånd er en del av Guddommen og at denne i særlig grad er virksom blant mennesker som bekjenner seg til Kristus og som velger å følge ham etter i bokstavelig forstand.

I eldre katolsk teologi taler man om forskjellige karismer eller «nådegaver», som er virksomme i den kristne menighet alt etter hvilken stand og i hvilken situasjon mennesker er i.

I nyere tid har man sett en veksel som har gått over verden. Mennesker er blitt omvendt og har talt

i tunger på samme måte som det skjedde pinsedag. Det er et fenomen som later til ikke å ha vært begrenset til en liten krets av den troende menighet, men har forekommet i mange forskjellige kirkesamfunn i moderne tid. Den katolske kirke er også blitt «rammet» av denne fornyelse. Og ingen moderne teolog er idag i tvil om at det som skjer er i overensstemmelse med den kristne tradisjonelle lære om Den hellige ånds karisme.

Man understreker at Den hellige ånd er virksom i enhver som tror, men at den kan gi seg til kjenne på særlig måte ved særlige anledninger. Dette er i prinsippet det den katolske såvel som all annen karismatisk bevegelse verden over i moderne tid står for.

Den katolske kirke liker ikke sekteri. De katolske karismatikere på sin side understreker da også at man ikke på noen måte ønsker at disse særlige gaver som er blitt noen troende til del skal være årsak til splittelse innenfor den katolske kirke eller andre samfunn som har opplevd denne fornyelse. At både den katolske kirkes ledelse såvel som diverse grupper innenfor vekkelsen tar fenomenet ytterst alvorlig, sees av at man gjensidig anerkjenner kirkens avgjørelse ved å sende en representant for pavestolen som observator til bevegelsens internasjonale møter. Dette er kardinal Suenens, som selv er blitt åndsdopt og er ivrig karismatiker. Forøvrig har fornyelsen ikke alene et legmanns preg; både biskoper og prester har vært blant dem som har fått del i disse gaver.

Det kan kanskje ta seg rart ut, når man hører at Den hellige ånd er virksom i den kristne menighet. Det burde være en selvfølge, men på den annen side kommer man heller ikke utenom at det i vår materialiserte verden lyder svært så teoretisk. Hvis man imidlertid tar Skriften alvorlig, vil man se at ånds-

dåpen var en realitet i de tidlige kristne menigheter. Et av de utslag (et blant flere!) er tungetalen. Det er et fenomen som man har diskutert frem og tilbake med både positiv og negativ motivering. Et faktum er imidlertid at den forekommer, selvom den kanskje ikke er umiddelbart forståelig, for dem som ikke eier tolkningens gave.

Det er nok ikke tvil om at man blir nødt til å ta den karismatiske bevegelse alvorlig, enten den opptrer innenfor eller utenfor den katolske kirkes områder. Det er et fenomen som kan sees når det virker. Det er ikke bare noe som man kan tolke ut fra boklig og intellektuell lærdom. Det er i den kristne og blant de kristne.

At det ikke må sees på som bare noe tøv, ser man i høy grad av at det hos karismatikerne er et utbredt fellesskap tross sproglig, kulturell og intellektuell forskjell, og det som kjennetegner fellesskapet er opplevd glede. Det kan ikke uttrykkes på annen måte, og her nærmer man seg sikkert noe av hemmeligheten ved det å være kristen. Verdien av gleden.

Den karismatiske fornyelse er et fenomen i tiden, men det ser ut til at det er et fenomen som har kommet for å bli, simpelthen fordi det uttrykker en vesentlig del av innholdet i det kristne Evangelium.

Kardinal Suenens uttalte ved møtet i Vatikanet i mai, at «Den hellige ånd er en del av kirkens struktur!» Videre het det at de seremonier som forekommer ved vigselen av prester og diakoner i den katolske kirke innebærer salvingen med Den hellige ånd.

Derfor skal ingen forsøke å adskille den karismatiske og den institusjonelle del av kirken. Kardinal Suenens ser den katolske kirke som en eneste karismatisk realitet samlet i en helhet i Guds makt.

At denne karismatiske fornyelse innenfor kristenheten har umiskjennelig verdi på mange områder, så man ved denne leilighet, bl. a. ved at en av de gaver som deltagerne overrakte paven var en video-opptagelse av sosialarbeidet til en karismatisk gruppe i El Paso blant de fattige i Juarez i Mexico.

S.

Johannes Paul II:

Søk sann teologisk innsikt!

I Den hellige ånds glede og fred hilser jeg dere alle sammen som har kommet til Den fjerde internasjonale katolske karismatiske lederkonferanse velkommen, og jeg ber om at «Vår Herre Jesu Kristi nåde, Guds kjærlighet og Helligåndens samfunn må være mede dere alle!»

1. Deres valg av Roma som møte-
sted for denne konferanse er et sær-
lig tegn på forståelse av viktigheten
av å stå fast ved den katolske enhet
i troen og kjærligheten som finner
sitt synlige uttrykk på samlingen om-
kring Petri Stol

Ryktet om dere iler foran likesom
i menigheten i Phillipi, som fikk apo-
stelen Paulus til å innlede sitt brev
til dem med et uttrykk som jeg er
glad over å kunne gjenta: «Jeg tak-
ker min Gud hver gang jeg ten-
ker på dere Min bønn er at de-
res kjærlighet mer og mer må strøm-
me over både i innsikt og dømme-
kraft, så dere kan skjønne hva er
det vesentlige for at dere må være
rene og lytefrie på Kristi dag».

2. Min forgjenger Paul VI talte i
1975 til Den internasjonale karisma-
tiske kongress som holdt deres møte
her i Roma, og han fremhevet de tre
hovedpunkter som Paulus fremsatte
for å skjerpe erkjennelsen.

Han sier det på følgende måte:
«Prøv alt! — Hold fast ved det gode!»

Det første av disse punkter er tro-
fasthet mot lærdommen om troen. Det
som motsier denne lære kommer ikke
fra Den hellige ånd. Det annet punkt
er å vurdere de gaver som kommer
fra oven, gaver som er blitt til tje-
neste for fellesskapet. Og det tredje
er streben etter kjærlighet, som helt
alene er det punkt som bringer den

kristne til fullkommenheten. For, som
apostelen sier det: «Og over alt dette
skal dere iføre dere Kjærligheten, som
er det fullkomne bånd».

Det er ikke mindre viktig for meg
å understreke disse helt grunnleggen-
de punkter overfor dere, som Gud har
kalt til å tjene som ledere i den ka-
rismatiske fornyelse.

Pave Paul beskrev bevegelsen for
fornyelse i ånden som «en utfordring
og en sjanse for kirken og verden».
Og de seks år siden da har spredt
håpet som lå til grunn for hans syn.

Kirken har sett deres hengivelse i
bønnen som en større forpliktelse hen-
imot en helliggjørelse av livet og
kjærligheten til Guds ord. Vi har med
særlig glede sett at lederne av den
karismatiske bevegelse mer og mer
har utviklet et bredere kirkelig syn,
og at de har anstrengt seg for å gjøre
dette syn til virkelighet i stadig stør-
re utstrekning for dem som står un-
der deres veiledning. Og vi har like-
ledes sett de synlige tegn på deres
gode vilje til å dele Guds gaver med
de mindre heldig stilte i denne verden
med både rettferdighet og kjærlighet,
så at alle mennesker har mulighet for
å erkjenne den verdighet som er de-
res i Kristus.

Må det kjærlighetsarbeide som al-
lerede har begynt med dere, bli bragt
til lykkelig fullendelse! (kfr. 2. kor.
8, 5-11). Husk derfor alltid på bak-

grunn av dette de ord som Paul VI
sa til medlemmene i kongressen i det
Hellige år: «Det er ingen grenser for
kjærlighetens utfordringer: de fattige
og de som er trengende, lidende og
som virkelig trenger hjelp ut over
hele verden roper i bokstaveligste for-
stand til dere som brødre og søstre i
Kristus og ber om bevis på deres kjær-
lighet, ber om Guds ord, ber om brød,
ber om selve livet».

3. Ja, jeg er meget glad for å få den-
ne leilighet til å tale av hele mitt hjerte
til dere som har kommet fra hele verden
for å delta i denne konferansen, som har
til formål å hjelpe dere til å utøve deres
oppgave som ledere i den karismatiske
bevegelse. Jeg ønsker i særlig grad å
uttrykke behovet for å kunne fruktbar-
gjøre og gjøre praktisk bruk av det kir-
kelige syn som er så vesentlig for for-
nyelsen på dette trinn av dens utvikling.

Lederens rolle er først og fremst å
gi et bønnens eksempel i sitt eget liv.
I tillit og med omhyggelig omsorg pålig-
ger det lederen å sikre at den mangfol-
dighet av arvegods som finnes i kirkens
bønneliv blir kjent og praktisert av dem
som søker åndelig fornyelse: Meditasjon
på Guds ords grunn fordi «det å igno-
rere Skriften er å ignorere Kristus», som
Hieronimus nokså kraftig uttrykte det.

BEGRAVELSESBYRÅET

TS Jacobsen ^{9/s}

Ullevålsvn. 1

TELEFON * 20 79 05

Alltid telefonvakt

Vi kommer i konferanse
Ordner alt

Egen parkeringsplass

Paven var personlig meget interessert i de katolske karismatikeres virksomhet og sang selv med under felles-sangen.

Åpenhet overfor Åndens gaver uten overdrivelse ved å legge vekt på de ekstraordinære gaver. Etterfølgelse av Jesu eget eksempel for å sikre tid til bønn ansikt til ansikt med Gud. Gå dypere inn i kirkeårets skiftende liturgi, særlig tidebønnene. Hyppig mottagelse av sakramentene med særlig henblikk på botens sakrament, som bekrefter en ny utdeling av Guds nåde i overensstemmelse med Kristi uttrykkelige vilje. Og fremfor alt kjærlighet til og voksende forståelse for Eukaristien som et sentrum for all kristen bønn.

For, som Det annet vatikankonsil har uttrykt overfor oss: «Eukaristien er kilden til, og høydepunktet for, all evangelisasjon. Katekumenene blir gradvis ledet frem til deltagelse i Eukaristien mens den troende som er blitt døpt og formet er helt og fullt blitt innpodet på Kristi legeme — kirken — gjennom mottagelsen av Eukaristien». (Prespyterorum Ordinis, 5).

For det annet må dere være opptatt av å forberede solid grunn for åndelig næring ved å bryte den sanne lærdoms brød. Kjærligheten til Guds åpenbarte ord nedskrevet etter Den hellige Ånds veiledning er deres garanti for ønsket om «å stå på Evangeliets klippegrunn», som det er blitt profet av apostlene. Det er nøyaktig den samme Hellige

ånd, som den dogmatiske konstitusjon om den Guddommelige åpenbaring forsikrer oss om, som «alltid fullkommen-gjør troen ved sine gaver, så åpenbaringen må bli bedre og dypere forstått». (Del Verbum, 5).

Den hellige ånd som deler ut sine gaver, snart i mindre, snart i større mål, er den samme som inspirerte skrifterne og som står det levende lærerembede i kirken bi, som Kristus betrodde den sanne utlegging av disse skrifter, i overensstemmelse med Kristi løfte til sine apostler:

«Og jeg vil be Faderen og han skal gi dere en annen talsmann til å være hos dere til evig tid. Sannhetens ånd som verden ikke kan ta imot, fordi den ikke ser den og ikke kjenner den, men dere kjenner den, for den blir hos dere og skal forbli i dere». (Johs. 14, 16-17).

Gud ønsker derfor at alle kristne vokser i forståelsen av frelsens mysterium, som åpenbarer oss mer og mer om menneskets egen indre verdighet. Og han ønsker at dere som er ledere i denne vekkelsen skal bli mer og mer kjent med lærdommene til denne kirke, hvis tusen-årig oppgave det har vært å tenke over og trenge inn i Guds ord for å lodde dets rikdommer og gjøre dem kjent i verden. Vær derfor forsiktig, at dere

som ledere søker en sunn teologisk innsikt som sikrer dere en moden og fullstendig forståelse av Guds ord: «La Kristi ord i rikt mål bo hos dere, så de med all visdom lærer og påminner hverandre (Kol. 3, 16-17).

For det tredje. Som ledere i den karismatiske bevegelse, må dere ta initiativet til å bygge opp et troskapsbånd og et samarbeide med biskopene, som har det pastorale ansvar overfor Forsynet til å veilede hele Kristi legeme, innbefattet den karismatiske fornyelse. Selv om de ikke skulle være enige med dere på den måten som dere ber og som dere har funnet så berikende, vil de ta deres ønsker om åndelig fornyelse for dere selv og for hele kirken til deres hjerter. Og de vil tilby dere den sikre veiledning, som er en vesentlig del av den gjerning som er blitt dem pålagt.

Vårherre svikter ikke premissene i bønner ved deres ordinasjon, i hvilken han ble bedt om «å overføre til disse utvalgte menn den makt som kommer fra deg, den veiledende ånd som Du ga til din elskede sønn som grunnla kirken, forat den her og alle vegne må bli Ditt tempel til Din ære og uopphørlige lovprisning av Ditt navn». (Ritualet for bispevigslingen).

Mange biskoper utover verden som enkeltpersoner og som medlemmer av lokale bispekonferanser, har gitt oppmuntring og veiledning til den karismatiske bevegelse. Til tider også et hjelpsomt ord om varsomhet, og har hjulpet den kristne menighet til bedre å forstå den karismatiske fornyelses plass. Biskopene har ved utøvelsen av dette pastorale ansvar gjort oss alle en stor tjeneste ved å peke på den karismatiske bevegelse som et mønster på vekst og utvikling helt åpen for Guds kjærlighets rikdommer i hans kirke.

4. Nå kunne jeg også tenke meg å gjøre dere oppmerksom på et annet punkt av særlig interesse for denne lederkonferanse. Det dreier seg om prestens rolle i den karismatiske fornyelse. Kirkens prester har mottatt ordinasjonens gave som biskopenes partnere i den pastorale omsorg, med hvem de deler det samme Jesu Kristi prestedomme og den samme tjeneste som krever deres sterke hierarkiske forbindelse med biskopene (Prespytorum ordinis, 7).

Som et resultat av dette spiller prestene en bærer og uunnværlig rolle i og for den karismatiske fornyelse såvel som for hele den kristne menighet. Hans arbeid er ikke i motsetning eller på samme plan som legfolkets. Gjennom prestens sakramentale forbindelse med bi-

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

skopene, hvis vigsel overfører et pastoralt ansvar for hele kirken, hjelper han til med å sikre åndelige fornyelsesbevegelser og leg-apostolatet deres plass i det sakramentale, liturgiske liv i kirken, særlig ved deltagelsen i Eurakristien, hvor det heter: «Gi oss som blir næret ved dette legeme og blod må bli fylt av Hans hellige ånd og forbli et legeme og en ånd i Kristus». (Tredje eukaristiske bønn).

Presten er delaktig i biskopens eget ansvar for å preke Evangeliet, hvilket hans teologiske utdanning skulle gi ham en særlig bakgrunn for.

Som resultat av dette spiller han en fast og uavlatelig rolle ved å garantere denne integrasjon i kirkens sakramentale og apostoliske liv, slik at man unngår tendensen til å skape alternative og marginale strukturer, og i stedet leder frem til et mer fullkomment fellesskap, særlig på sogneplan. Presten for sin del kan ikke utøve sin gjerning til beste for den karismatiske fornyelse med mindre og inntil han stiller seg positivt overfor den, ut fra det ønske han må dele med alle dømte kristne, at de må vokse i Den hellige ånds gaver.

Dere som er ledere i den karismatiske bevegelse, prester såvel som legfolk, må vite om det felles bånd som knytter dere sammen i Kristus, og være et mønster for det fruktbare samarbeide som har den apostoliske befaling som motto: «Streb etter å bevare åndens enhet i fredens bånd, et legeme og en ånd, liksom også dere er blitt kalt til et håp ved deres kall». (Ef. 4, 3-5).

5. Endelig, gjennom deres erfaring om mange gaver fra Den hellige ånd, som dere også deler med våre brødre og søstre, må det være deres uttrykte glede å vokse i ønsket om enheten til hvilken ånden veileder oss og forplikter dere i en alvorlig og oppriktig økumenisk gjerning.

Hvordan skal så denne økumeniske gjerning virke i praksis? Det annet vatikankonsil forteller oss: «Katolikkers første plikt er omhyggelig og ærlig å vurdere behovene for fornyelse som bør foretas i selve den katolske husholdning for at dens liv må bære mere klart og trofast vitnesbyrd om de lærdommer og institusjoner som er blitt overlevert fra Kristus gjennom apostlene». (Unitatis Redintegratio, 4)...

Virkelige økumeniske bestrebelse søker ikke å omgå vansker i uoverensstemmelser i lærespørsmål ved i all hast å skape en slags uavhengig «Helligånds-kirke» adskilt fra Kristi synlige kirke. Sann økumenikk søker heller å intensivere vår lengsel etter den kirkelige enhet med alle kristne i en tro så at «... verden må bli omvendt til Evangeliet og på den måten bli frelst, til Guds ære». (Unitatis Redintegratio, 1).

La oss være enige om, at hvis vi hengir oss til arbeidet for virkelig

fornyelse i Ånden, vil den samme Hellige ånd bringe lys for hvordan vi skal planlegge en økumenikk som kan virkeliggjøre våre håp om «En Herre, et Håp, en Dåd, en Gud og alles far, som er over alt, og virker i alt, og er i alt» (Ef. 4, 6)...

6. Kjære brødre og søstre! — Galaterbrevet forteller oss: «Men da tidens fylde kom, sendte Gud sin sønn, født av en kvinne, født under loven, for at han skulle løskjøpe dem som var under loven, for at vi skulle få barnekår. Og fordi dere er sønner, har Gud i deres hjerter sendt sin sønns ånd som roper: Abba!» (Far) Gal. 4, 4-6). Og det er til denne kvinnen Maria, Guds mor og vår mor, alltid lydlig overfor Den hellige ånds tilskyndelse, at jeg tillitsfullt betror deres viktige arbeide for fornyelse i og av kirken. I hennes sønns kjærlighet, Vår Herre Jesu Kristi navn, gir jeg dere min apostoliske velsignelse.

L'Osservatore Romano

Pave Paul VI beredte jordbunnen for den katolske karismatiske bevegelse

KATOLSKE KARISMATIKERE I NORGE

I Norge finnes det også katolske karismatikere. Den åndelige fornyelse som har gått over verden, ikke minst i katolske kretser, har også satt spor hos oss. Vekkelsen begynte i U.S.A. i slutten av 60-årene og begynnelsen av 70-ene, men allerede forholdsvis tidlig ble også en krets av norske katolikker grepet av denne fornyelse innenfor den kristne kirke.

I dag finnes det en gruppe katolske karismatikere som hovedsakelig er konsentrert omkring den engelsktalende menighet på Eikeli. Den internasjonale karismatiske bevegelse, som har kontorer de fleste steder i verden foruten et nyopprettet sentralkontor i Roma, har kraftig fremhevet at ingen katolske karismatikere ønsker å sette seg utenfor den romersk katolske kirkes fellesskap, men ser den åndelige fornyelse som et nødvendig supplement av umiskjennelig evangelisk karakter til den tradisjonelle katolske forkynnelse.

De norske karismatikere mener derfor at det er positivt om man innenfor det norske katolske hierarki vil interessere seg litt for denne bevegelse. Man har sendt en rapport til biskop Gran i Oslo som handler om de vesentlige sider ved den karismatiske bevegelse i Norge, som man mener at kirken her i landet bør vite beskjed om. Rapporten er underskrevet av pater Patrick Muckien, SM.

I januar 1978 begynte en liten gruppe av engelsk-talende katolikker å samles til ukentlige møter i et privat hjem. Kretsen besto av åtte personer, syv legmenn og en prest, pater Paul Walsh, SM.

Hensikten med disse sammenkomster var å lovprise Gud, dele og delta i forbønnens tjeneste for kirken og dens behov, særlig med henblikk på bispedømmets virksomhet, sognearbeidet, og også for personlige anliggender.

En kjerne bestående av fire medlemmer ble opprettet med en prest som geistlig veileder.

Den lille krets utviklet seg til en gruppe på omtrent 25 medlemmer, som kom sammen hver onsdag kveld. Det ble lest messe en gang i måneden. Gruppens damer begynte også å komme til messe den første fredag i måneden i private hjem.

Det ble også opprettet en norsk-talende krets i april 1978. Denne kretsen kom sammen i St. Olav Domkirke. Den besto av åtte medlemmer som kom sammen hver fjortende dag. I oktober 1978 gikk noen av disse over til den engelsk-talende krets ved Eikeli, og er blitt aktive medlemmer der.

I perioden 1978 - 1980 har gruppen to ganger om året hatt seminar omkring temaer vedrørende fornyelsen i ånden og det åndelige liv. Disse seminarer løp over syv kvelder og deres vesentlige grunnlag er den åndelige fornyelsen. Omkring tre ganger om året blir det arrangert en dag hvor den åndelige fornyelse i menigheten og den enkeltes opplevelse av åndens virksomhet er det vesentlige. Denne form for komprimert retreat finner sted på lørdager.

Inntil nå har omkring 95 mennesker vært med på disse seminarer og del-

tatt i de ukentlige bønnemøter. Ca. 60 av dem bor ikke lenger i Oslo, mange av dem er imidlertid i dag aktive i det leg-apostoliske arbeide, karismatiske grupper eller andre former for kristen virksomhet i andre deler av landet og i andre land. Foruten basis-gruppen på 25 katolske medlemmer, finnes det andre katolikker som vi vet om i Stavanger, Fredrikstad, Hamar, Tønsberg, Krisiansand og Oslo, som i dag er aktive i økumeniske bønnegrupper. Disse katolikker fortsetter med å komme i den katolske kirke.

I 1979 tok Eikeli-kretsen kontakt med Det internasjonale byrå for Den katolske karismatiske bevegelse i Bruxelles. Regelmessig kontakt er nå en realitet. Kretsen er blitt invitert to ganger. En gang på et week-end opplegg i Stavanger og en gang til et besøk til den lutherske Jeløy Kirke, hvor en økumenisk gruppe bestående av 120 personer var vertskap.

I mai 1981 deltok en delegasjon på syv medlemmer inklusive to prester, en søster og fire legfolk i den Fjerde internasjonale lederkonferanse i Roma. Hensikten med konferansen var å bringe en gruppe av ledere på ca. 500 fra ca. 100 land sammen for å be, og tenke over Guds arbeide med den karismatiske fornyelse. Det ble lagt særlig vekt på utvelgelsen av ledere som fullt ut er egnet til å tjene i Den hellige ånds arbeide i kirken i dag. Omkostningene ved deltagelsen i dette møte ble dekket av deltagerne selv, selv om det fra forskjellige sider er blitt tilbudt støtte.

Hvis man skal karakterisere disse bønnegrupperes virksomhet, kan det sies slik, at Eikeli-gruppen er en stillfarende karismatisk krets, uten noen tegn på de ofte følelsesmessige uttrykk man ofte forbinder med visse

former for pinsevekkelse. Med andre ord, lovprisningen og bønner er det vesentlige og går i dybden med inderlighet og overbevisning. Møtene varer i regelen tre timer, hvor salmesang og lovprisning veksler med bibelmeditasjon og bønn. Bønnens form kan være spontan såvel som de tradisjonelle kirkebønner, o.s.v. Rosenkransen kommer også frem ved særlige leiligheter.

Kretsens medlemmer blir også oppfordret til daglig bønn og bibel-lesning på særlige tider på dagen. Åndelig lesning fremmes også og et utvalg av bøker finnes til låns.

I løpet av 1981 håper gruppen på å avholde to seminarer foruten det faste omkring det åndelige liv:

1. Personlige kristne forbindelser.
2. Åndelig ledelse av bønne-grupper.

Man håper også å kunne delta i de Ignatianske exercitier.

Flere av kretsens medlemmer har erfart at åndelig fornyelse har ført dem inn i sosialt engasjement, og at en slik fornyelse og kristen utfordring av timelig art i flere henseender kan bli menneskelig forenende.

Det vil imidlertid være for tidlig å si noe om dette vil bli normen for gruppens medlemmer.

SULTESTREIK I KOREA

Til minne om den blodige undertrykkelse av folkeoppstanden i Kwangju for et år siden, har rundt 30 sør-koreanske katolske prester innledet en sultestreik i byen. Oppstanden i Kwangju i mai 1980 rettet seg mot president Chun Doo Hwan, og ble slått ned av politi- og militærenheter. Ved demonstrasjonene i byen hadde også katolske geistlige deltatt.

Lytt til Vatikanradioens utsendelser på skandinaviske språk!

Vatikanradioens sendinger på Norsk/dansk høres hver mandag kl. 20.15 norsk tid. Ennvidere sendes på vietnamesisk to ganger daglig. Kl. 13.30 på 16 m og 13 m båndet og kl. 00.00 på 31 og 19 m.

Ikke grønt lys for vigsel av gifte katolske menn

IKKE GRØNT LYS FOR PRESTEVIGSEL AV GIFTE KATOLSKE MENN

Washington NC/KO — «Kirken har et ansvar for enkeltpersoner som ønsker å tilslutte seg den uten å la seg hindre av hensyn til den økumeniske bevegelse», har biskop Bernard F. Law av Springfield i U.S.A nylig uttalt.

Biskop Law ble for kort tid siden av Vatikanets troselærekongregasjon utnevnt til befullmektiget i forbindelse med opptagelse av medlemmer av den episkopale kirke i den katolske kirke. Blant dem som har ønsket opptakelse i den katolske kirke er også gifte episkopale prester som fortsatt vil arbeide som prest.

De kan få tillatelse til å bli ordinert til prest i den katolske kirke, men dette endrer ikke den katolske kirkes fastholdelse ved kravet om at prester av den latinske ritus fortsatt skal leve i sølibat.

Konverterer enkeltvis

Troselærekongregasjonen har uttalt at mens man vil tillate tidligere medlemmer av den episkopale kirke å beholde visse elementer fra deres tradisjon, vil det ikke bli tale om at det vil bli innført en ny ritus innenfor den katolske kirke i likhet med de østlige katolske riter.

Kongregasjonen sier: Disse persons opptakelse i den katolske kirke skal forstås slik at det er «enkelte» som ønsker å slutte seg til hele det katolske fellesskap, slik som Det annet vatikankonsils dekret om økumenikk taler om (nr. 4). Med andre ord: Disse episkopale kristne konverterer enkeltvis til den katolske kirke.

Samtidig med at pavestolen fritar de episkopale prestene, som ved opptakelsen i den katolske kirke er gifte, for sølibatforpliktelsen ved deres ordinasjon som katolske prester, innskjerpes det at dette intet endrer i kirkens overbevisning om den store verdi av prestesølibatet. Så dette vil også være regelen for fremtidige pretekandidater som konverterer fra den episkopale til den katolske kirke.

Vil skade økumenikken

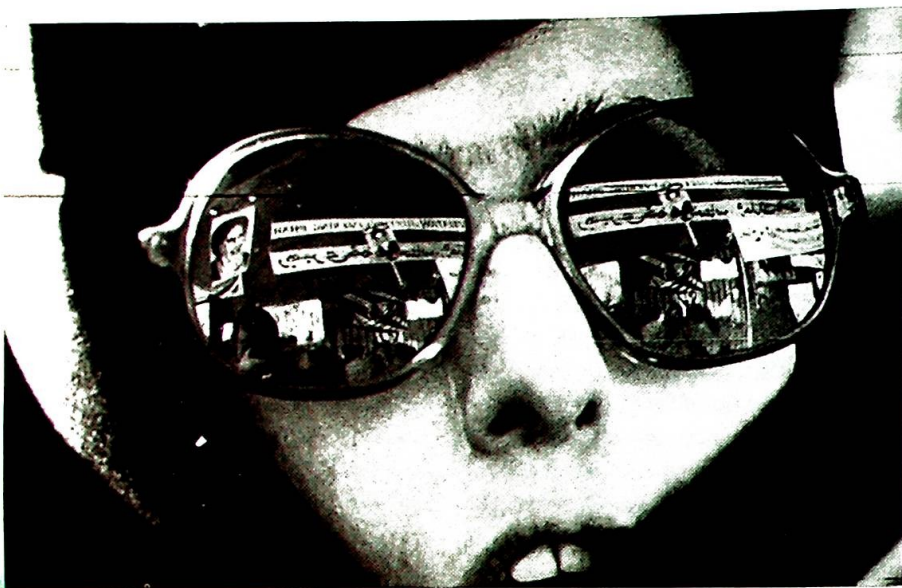
I de senere år er det en del episkopale prester som har henvendt seg til katolske biskoper i U.S.A. og bedt om opptakelse i den katolske kirke, men at de, skjønt gift, kunne fortsette som prester. I 1978 utnevntes biskop Law og biskop Raymond Lasard av Savannah som forbindelsesledd mellom de episkopale prestene og de katolske biskoper i U.S.A.

Mens man fra offisiell katolsk side har kalt Vatikanets beslutning for et «paradoksalt svar» på ønske fra en del episkopale prester som vil forenes med den katolske kirke, har episkopale kirkeledere sagt at denne beslutning vil skade de økumeniske forhold.

Den episkopale biskop Albert W. Van Duver av New Jersey har uttalt at kravet om at episkopale prester skal ordineres igjen «synes å ta opp den gamle striden om den romersk-katolske kirkes uvillighet til å anerkjenne ordinasjoner i den anglikanske kirken». Den episkopale kirke er en gren av det anglikanske kirkesamfunn som kom etter kong Henry VIIIs brudd med den katolske kirke i det 16. århundre.

(Forts. side 23)

Kvinnene i kirken - Vår solidaritet

Etter å ha lest Baby Johannessens artikkel i St. Olav nr. 10, der hun oppfordrer oss til solidaritet med katolske kvinner i u-land, vil jeg her få kommentere deler av hennes innlegg.

Artikkelen tar på den ene side opp *de katolske kvinners* situasjon i u-land, mens den samtidig, på en forvirrende måte, gir inntrykk av at disse problemene rammer *alle* kvinner i u-land.

Sitat: «Man skal ikke ha oppholdt seg lenge i et u-land for å vite at diskrimineringen av jenter/kvinner er total».

BJ presiserer de eksisterende problemer slik: «Det kan dreie seg om barneprostitusjon, voksenprostitusjon, tvangsekteskap, tungt arbeid, underlegenhet, diskriminering av enhver art i dagliglivet, mangel på skolegang m.m.m». Samtidig hevder hun at: «i mange av disse u-landene er den romersk katolske tro dominant eller enerådende».

Ut i fra disse påstandene kommer BJ med et forslag om opprettelse av et studiearbeid som «rent konkret kan anvisse utveier til et bedre liv for mange. (..... og, for mange av våre katolske med søstre)».

Hva er så hensikten og målet mitt

med dette innlegget? Jo, jeg ønsker å belyse hvorvidt problemstillingene er aktuelle og om forslaget til løsning er akseptabelt.

For det første — hvor mange u-land i verden er dominert av den katolske tro? *Det* er bare landene i Latin-Amerika og på Filippinene. U-landene i Afrika og Asia for øvrig er på ingen måte dominert av vår katolske tro. Men, det er kanskje meningen å bare avhjelpe situasjonen for de katolske kvinner i Latin-Amerika og Filippinene? Nepe!

Når det gjelder problemkomplekset prostitusjon, er det en uskikk å måt-te skue til fjerntliggende «u-land» for å støte på problemet. I vårt eget land har vi *store* problemer med å løse de vanskeligheter, bl. a. den økende barneprostitusjonen har ført med seg.

Vi kan jo bare ane hvilke problemer «studiegruppa» ville bli utsatt for. De ville ikke engang greie å løse problemene på hjemmebane — enda en her ikke ville stå overfor språk-, livssyns- og begrepsproblemene. Hvordan kan vi da med tilsynelatende lett-het gå inn i en annen kultur å «ord-ne opp»?

Problemen med «tvangsekteskap» er svært kompliserte — og kan *ikke* løsrives fra den øvrige tradisjon og

kultur den tilhører. All forenkling av problemet og lettkjøpte løsninger er forkastelige. Når det gjelder de «katolske kvinnene» i u-landene, er kanskje ikke dette så aktuelt. At familien i større grad enn her hjemme vil «ha et ord med i laget» er forståelig, da familiene er langt mer avhengig av hverandre i de forskjellige livssituasjoner. Men om dette kan gå under definisjonen «tvangs-» eller «arrangerte» ekteskap er et spørsmål.

Underlegenhet og diskriminering av enhver art i dagliglivet er også problemer som heller ikke kan la seg løsrive fra den enkelte kultur.

Å forandre menneskers livssyn, filosofi og tankegang krever tid og kunnskap. Dyptgripende forandringer kommer gjerne fra samfunnets eget indre — og alle påtvungne endringer vil alltid være av det onde.

Det er kanskje en ide å ha de afrikanske kvinneorganisasjonenes for-dømmelse av FN's kampanje mot omskjæring av jenter, i tankene når vi vil heve vår røst for solidaritet.

Kulturhovmodet vestlige kvinner viser, uten å kjenne de konkrete forhold og ofte uten å satt sine bein i de land de uttaler seg om (bortsett kanskje fra kortvarige studieturer!) gir gir ingen tillit.

Skal vi — som katolske kvinner — gjenta våre gamle feiltrinn og igjen bruke *vår* målestokk for å bedømme andre kvinners kulturer? Hvis vårt utgangspunkt er en bedrevitende innstilling til u-landenes egen kultur, religion og politiske institusjoner, er vi tilbake til imperialismens farlige linje.

En av de ting jeg har lært å sette pris på i Østens filosofi, er at man *først* må øve selvkritikk på seg selv og sitt eget samfunn før man kan kritisere eller «hjelp» andre til et bedre liv.

Det er lett å tro at man hjelper, mens man i virkeligheten volder stor skade.

Cæcilia Ruyter

Vera Henriksen om sagaens kvinner

Stolthet, trelldom, kjærlighet og hevsn synes å være et gjennomgående trekk ved middelalderens store kvinner i Norden. — Det er ikke alene et interessant moment som Vera Henriksen her har slått ned på i sin karakteristikk av Sagaens kvinner, det er også et moment som i særdeleshet vekker ens interesse for den nordiske middelalder i all alminnelighet og for de samfunnsforhold som har sitt ut-spring på nordisk grunn.

Det er naturligvis vanskelig å si hvordan middelalder-kvinnen var i hverdagen, men at det har vært noe særegent over de nordiske kvinner i sagatiden, det er visst, og det har sagaforfatterne i særlig grad forsøkt å fremheve.

Vera Henriksen tar for seg forskjellige sider ved sagatidens kvinner, for, som hun sier, inntil for ganske nylig har det stort sett vært menn som har skrevet kvinnehistorie. Det er riktig, men la oss for en ordens skyld tilføye at det dessverre stort sett har vært menn som har dyrket historien som fag.

Det skal innrømmes at det også på dette punkt har vært meget store

skjevheter, hvilket selvfølgelig er fullkomment tåpelig.

Undertegnede husker ennå hvilken oppstandelse det vakte i forti-årene i Danmark, da Astrid Friis ble utnevnt til historieprofessor. Det er derfor ganske klart at synet på historiens kvinner er og må bli et mannfolkeblikk, og derfor tolkes ut fra det.

Det er ikke helt slik mer, og det er som Vera Henriksen sier det, på tide at historiens kvinner blir sett med kvinneyne for helt å bli forstått.

At grunnmaterialet er meget rikt, vet enhver som har vært borte i saggasamlingene, og det er grunn til å forstå Vera Henriksens store interesse for kvinnene i middelalderen, for man unngår ikke å bli fascinert av sagafortellerens beretning om sin tids mødre, hustruer og enker.

Vera Henriksen tar sitt utgangspunkt i ættesagaen, som ofte karakteriseres av et gjennomgående kvinnetema. Hun lar ofte sagaen selv berette, og belyser derfra den skikkelse som ligger til grunn for det valgte historiske bilde.

Vera Henriksen har satt seg et mål med sin bok. Hun har formådd ut fra den kjemperikdom som sagalitteraturen byr på, å trekke momenter frem som belyser den nordiske kvinne, ikke alene som et ideal, men som menneske gjennom dyd og død, kjærlighet og intrige.

Og til sist, og det er meget viktig, får man et innblikk i hva man kanskje kan kalle forfatterens eller historikerens verksted. Hun forteller til slutt i sin bok hvordan hun arbeider. Hvordan arkeologi og kildemateriale taler sitt eget sprog og støtter de skrevne kilders beretninger.

Og på denne plass hører det med å fortelle at denne bok ikke alene taler ved sin innsikt og fremragende form på sproglig grunn, men også

ved sitt utstyr. Den glimrer fremragende ved sin totale mangel på fotomateriale, og heldigvis for det.

I stedet har man på passende steder anbragt nydelige (og riktige) tegninger av diverse gjenstander, smykker o. lign. utført av Bjørg Omholt. Det er nok å si at disse vignetter i all sin skjønnhet understreker bokens særegne tema.

Vera Henriksen er ikke ferdig. Det blir man vel heller aldri når man studerer middelalderens fascinerende sagakvinner. — Hun kommer tilbake til neste vår med enda en bok, basert på dette tema: «Lagnaden og døden», hvor hun bl. a. tar for seg gudekvadene, Berg Tora, Unn den Djuptenkte, kvinnsynet i Håvamål, m.m.m.

At Vera Henriksen som kvinne er betatt av kvinner, er det ikke noe å si på, og hun peker da også på at kvinner såvel som menn i historien, hva enten det nå er fortiden eller i skrivende stund, er med til å dreie tiden og skape en atmosfære omkring seg.

Hun lar denne tanke munne ut i sin tilegnelse av sitt arbeide, idet hun nemlig ved denne gestus gjør oppmerksom på det særegne ved kvinner til enhver tid: — Uten kvinner, ingen historie! — Hun har dedisert sin beretning om kvinners storhet til Vigdis Finnbogadottir, Islands og verdens første kvinnelige president.

Svend Aage Rasmussen

Vera Henriksen:
Sagaens Kvinner.
Grøndal & Søn Forlag A.s,
Oslo 1981.
168 sider.

FRA RIEBER-MOHN'S KJØKKEN

Han har vært der igjen, den gode dominikaner, og dennegang braser han og koker og slår om seg med kniver og gafler. — Hvordan anmelder man Rieber-Mohn? — Tja, det er et spørsmål jeg har stillet meg selv flere ganger. Den beste måten er vel å la ham anmelde seg selv, og det har St. Olav da også gjort for en tid siden. Men allikevel, der er jo mer enn betraktninger over Bernanos og hans kristne raseri...

..La det være sagt straks. Det er ikke noen bok. Det er heller ikke noen beretning, for boka beretter ikke om noe, hvis man ved beretning forstår et hendelsesforløp. Selv kaller han sitt arbeide for «Epistler til medkristne og andre», og slik kan boken naturligvis leses...

..Hvis man ikke vil det, kan man såmenn også gjøre det på annen vis, det står en helt fritt for, og den frihet gir forfatteren gladelig fra seg.

..Det henger nemlig slik sammen, at man ikke hverken for Vårherres eller sin egen skyld skal tvinges til å ta standpunkt til noe som helst. Tingene er der, de er blitt servert med både oppbakt og jevnet saus, så det er bare å velge. Slik er prestens og såmenn også journalistens oppgave og kall, hvis man da skal bruke uforståelige fremmedord i den forbindelse.

Både for presten og journalisten gjelder det om aldri å trekke sekken med meninger og intensjoner, selv de beste, ned over hodet på folk. —

Se, det er en oppgave som herr pastoren har vist at han løser til fullkommenhet. Som prest, såvel som journalist. ..

Er det så mer å si? — Egentlig ikke annet enn: gakk hen og les boka!

Svend Aage Rasmussen

*Halvard Rieber-Mohn:
Småvarmt og Brennhett.
Ansgar Forlag, Oslo 1981.
180 sider.*

Skandaløs europeisk våbenhandel med den tredje verden

(KNA) — Mens bølgerne gik højt i den vesttyske forbundsrepublikks politiske debat om regeringen Schmidts våbenleverancer til lande i Den tredje Verden, har heller ikke kirkelige instanser afholdt seg fra kommentar.

I et åbent brev til parlamentets fraktionsformænd har 22 professorer og 172 studerende ved jesuiternes højskole Sct. Georgen i Frankfurt anklaget regeringens politik på dette område. Den skarpe stillingtagen kom dog fra biskop Georg Moser af Rottenburg-Stuttgart, som også er præsident for den tyske afdeling af den internationale Pax Christi-bevægelse.

Biskop Mosers udtalelser blev bragt i Südwestfunk Baden-Badens aften-TV-avis og senere i det politiske magasin «Report»:

«Allerede ut fra sin egen senere historie må Forbundsrepublikken ikke blive til andre staters våbensmedie», sagde biskop Moser. «Dagligt investeres der for 2,5 milliard DM i tysk våbenfabrikation. Det er en skandaløs og samvittighedsløs geschäft med Den tredje Verden, og prisen betales af denne verdens fattigste.

«Politisk pubertet» udnyttes hensynsløst

Højest på listen over politiske, religiøse og sociale problemer i Den tredje Verden rangerer disse landes politiske «pubertet», hvis aggressivitet og tilbøjelighed til at løse konflikter med våbenmagt og vold netop stimuleres gennem vore våbenleverancer. Af 120 konflikter af denne slags, der er brudt ud mellem 1955 og 1979, har kun de 6 fundet sted i industrilande, resten i udviklingslande, der bevæbnes af industrilandene.

I samme tidsrum, fra 1955 til 1979 indtog Vesttyskland en 5. plads i rækken af våbenleverandører til udviklingslande, efter USA, Sovjetunionen, Frankrig og Storbritannien. Efter Vesttyskland følger Italien og Kina.

Forbundsrepublikken har aftaler om våbenlevering med flere lande i de såkaldte uro-områder. Således ønsker Saudi-Arabien panservogne af typen «Leopard II», Chile vil købe tyske U-både, Malaysia bestilte pansrede køretøjer af typen «Marder» og «Condor»-spejdervogne. Blandt kunderne i 1973-74 kan nævnes Ethiopien, Ghana, Iran, Yemen, Jordan, Marokko, Niger, Sudan og Tchad. I mange af disse lande bruges våbnene ikke mod en angriber udefra, men mod landets egen befolkning.

Våben er blevet betaling for den dyre olie, og det er det vigtigste argument, den vesttyske og andre landes regeringer forsvarer deres våbenleverancer med.

Frankrig

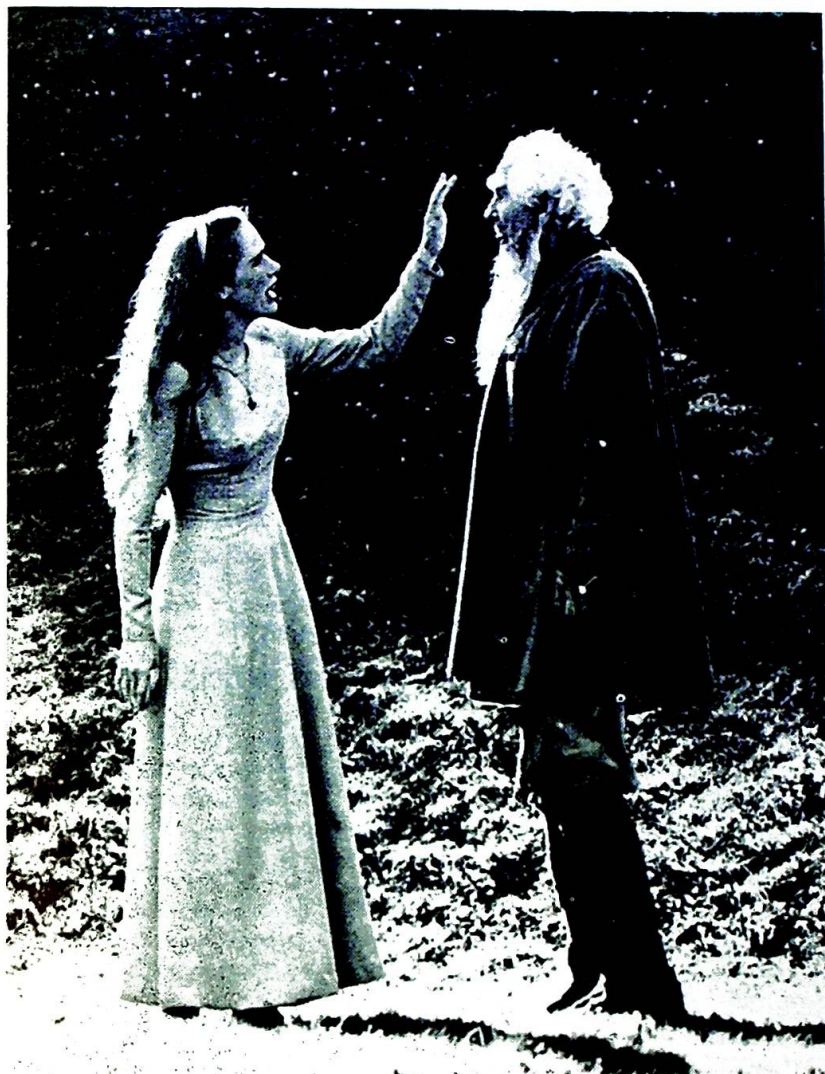
Mindst anfægtet af moralske skrumples er Frankrigs redegørelse for, at også under en konflikt mellem en kunde og dennes fjende skal handelsaftaler overholdes.

Frankrig leverede Mirage-jetfly til Irak, mens krigen mod Iran var i gang. Siden 1970 er Frankrigs våbenproduktion blevet tidoblet. Den beskæftiger 280.000 franskmænd og skaffer landet en årsindtægt på 24 milliarder francs. Regeringen støtter eksport-strategien for derved bl.a. at indtjene de enorme summer, der investeres i militært forskningsarbejde. I øvrigt er 50 procent af alle verdens forskere ansat i våbenindustrien.

K. O.

Galligani

Gaver, Pryd- og brukskunst
Med tre forretninger i sentrum.
Vika Terrassen — Stortingsgt. 22 — N. Slottsgt. 25

PÅMELDING TIL VALFART OG SAMLINGS-DAGER I TRONDHEIM

Navn

Adresse

Kommer til Trondheim dag, kl. /kommer til Skogn dag, kl.

Reisemåte: bil/tog (kan ta ekstrapassasjerer i bil Trondheim-Skogn).

Ønsker enkeltrom/dobbelrom. — Kan gå i trapper? — ja/nei

Alder på evt. barn

Påmelding sendes til Lisou Eyser, Asbjørn Øveråsveien 14c, 7000 Trondheimheim, innen 5. juli.

Spesialforretningen i
RUSTFRIE STÅLARTIKLER
KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Wesselsgt. 3 (indre gård) - Oslo 1

Telefon

(02) 33 36 24
33 55 25

Telegr.adr.:
Rustfriknut

NY BISKOP I EL SALVADOR VIL STØTTE JUNTAEN

En støtte av juntaen i El Salvador er den eneste måte man kan forhindre at landet glir inn under Moskvas kontroll. Det mener den nye biskop va Santa Ana i El Salvador, Marco René Revelo, som nylig holdt sin første pressekonferanse i San Salvador. Han avviste også samtaler med landets venstre-fløy. Forslaget om forhandlinger fremla venstrekreftene bare av taktiske grunner, fordi de fryktet å mislykkes i sitt opprør.

Revelo var tidligere hjelpebiskop under den myrdede erkebiskop Romero i San Salvador, og adskilte seg da fra erkebiskopen ved å fordømme den såkalte frigjøringssteologi og de prester som handlet ut fra den.

I den senere tid er det blitt stadig klarere at kirken i El Salvador er meget splittet i holdningen til utviklingen i landet. Splittelsen er blitt mer påtakelig etterhvert som det nye regime i nabolandet Nicaragua mer og mer har profilert seg som et marxistisk regime ved sin ideologiske ensretting og restriksjoner mot den politiske opposisjon.

Denne utvikling er skjedd trass i kirkens sterke engasjement i kampen mot Somozas diktatur, og trass i at flere prester arbeider i den nicaraguanske regjering.

TSJEKKOSLOVAKISK LANDSBY I STREIK

Siden tidlig i mai nekter samtlige innbyggere i den øst-slovakiske landsby Radoma ved Humenné å gå til arbeidet. Grunnen er at de lokale myndigheter ikke vil gi stedets prest tillatelse til å flytte inn i den nybygde prestegård.

Bygningen var blitt reist uten byggetillatelse av landsbyens innbyggere, etter at myndighetene gang på gang hadde utsatt behandlingen av byggesøknaden.

STRID OM DEN IRSKE KATOLSKE PRIMAS OG SULTESTREIKENE

Nord-Irlands første riksadvokat, lord Rawlinson of Ewell, har reagert med bestyrning og skam på den irske katolske kirkes primas, kardinal Tomás O'Fiaich, som etter IRA-sultestreikerer Raymond Mc Creech's død hadde ytret at den britiske regjering pådro seg hele den irske nasjons raseri dersom den ikke kom de sultestrekendes krav i møte.

Rawlinson, som selv er katolikk, stilte spørsmålet om den katolske kirke lot seg manipulere av IRA og spilte en skammelig rolle i Nord- Irland. Det var etter hans mening avskyelig at prester og bevæpnede IRA-medlemmer opptrådte sammen ved begravelsen av selvmorderne. Den katolske biskop av Derry, Dr. Edvard Daly, forsvarte derimot O'Fiaichs uttalelser, og krevde en rask løsning av konflikten ved innrømmelser fra regjeringens side.

Den katolske kirkes biskoper har avvist IRA siden 1921, da de erklærte at katolikker som sluttet seg til organisasjonen var å betrakte som ekskommuniserte. Samtidig er kirken, og særlig den nåværende primas og erkebiskop av Armagh, meget republikansk innstilt. Kardinal O'Fiaich gikk inn for reformer i Maze-fengselet utenfor Belfast lenge før situasjonen ble aktualisert av de sultestrekende i vår...

THRONSEN & CO. A/S

Boktrykk - Offset - Repro

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo 1

Telefon 20 40 02 - 20 7002

PREST TORTURERT I SPANIA

Etter ni dagers arrest er de spanske sakramentinerpateres leder, pater Juan-José Camarero, blitt løslatt. Han ble arrestert i et baskisk kloster mistenkt for å støtte ETA-terrorister. Noen anklage er ikke reist mot ham.

Etter løslatelsen fortalte pater Camarero at han og flere medfanger var blitt utsatt for mishandling i fengselet. Fra nabocellen hadde han hørt en mann rope at torturistene måtte drepe ham, for å befri ham fra hans kvaler. Også Madrid-avisen «Ya», som står de spanske biskoper nær, har igjen fordømt polititorturen i Baskerland.

PROSESS MOT TSJEKKOSLOVAKISK PREST

Etter meldinger som nylig har nådd vesten, har en appellrett i den slovakiske by Banská Bystrica behandlet dommene mot den slovakiske prest Jozef Labuda og studenten Milka Kesegova, som i november i fjor ble dømt til åtte og seks måneders fengsel av en domstol i Rimavská Sobota, fordi de hadde organisert og gjennomført en illegal gudstjeneste sammen med noen ungdommer på en hyttetur. Dermed hadde de forbrutt seg mot loven om statens oppsyn med kirkene.

Appellrettens dom over Labuda er ennå ikke blitt forkynt, men dommen over Kesegova ble opphevet.

Rettsaken foregikk for lukkede dører. Pastor Labudas venner ble sendt ut av rettsalen før forhandlingene begynte.

Uansett hva appellretten er kommet til, er det uvisst om Labuda vil få tilbake sin statlige tillatelse til kirkelig arbeid. Labuda, som var vikarprest i Nemcinany, er overordentlig godt likt av de lokale troende.

MALERMESTER

utfører allelags maler- og tapetserarbeider

Georg og Otto Foerster

Tlf. 21 69 06

De baltiske statene

De okkuperte baltiske statene har lenge vært glemt av opinionen i de vestlige land.. Høsten 1980 ble dette endret på en dramatisk måte. Under inntrykket av begivenhetene i Polen, men også som resultat av den estniske verdensfestivalen sommeren 1980, begynte befolkningen i Estland å iverksette protester mot den sovjetiske okkupasjonsmakten. Spesielt fikk ungdommens protester massiv oppslutning.

I månedsskiftet september/oktober 1980 ble det gjennomført minst ti større demonstrasjoner med mellom 2000 og 5000 deltakere, først og fremst i de estniske hovedstaden Tallinn. De ble etterfulgt av en streik på traktorfabrikken i Tartu, der anslagsvis hundre arbeidere deltok.

Spesielt stor internasjonal oppmerksomhet fikk 40 estniske kulturarbeideres åpne brev til «Pravda» og andre kommunist-organer. I brevet kritiserte framstående og kjente forfattere, poeter, skuespillere og vitenskapsmenn helt åpent russifiseringen og andre misforhold i Estland.

I begynnelsen av 1981 innledet de kommunistiske myndigheter motaksjoner med harde represalier. I begynnelsen av januar 1981 ble de ledende motstandsmenn Juri Kukuk og Mart Niklus dømt til harde straffer.

I mars kom dommen mot frihetskjemperen Veljo Kaalep. Han ble anklaget for å ha villet starte et sosialdemokratisk parti og for å ha forsket

i tilfellet Raoul Wallenberg. Ytterligere prosesser forberedes. Svekket av hungerstreik og umenneskelig mishandling døde Juri Kukuk i en straffe-arbeidsleir og ble begravd i Vologda 30. mars 1981. Også Mart Niklus' tilstand er i dag kritisk på grunn av en kronisk sykdom.

Disse og andre baltiske borgerrettskjempere straffes for handlinger som aldri ville blitt betraktet som forbrytelse noe sted i den siviliserte verden. Sovjetmaktens hensikt har tydelig vært med brutal makt å undertrykke og kue uskyldige, frihetselskende vitenskapsmenn og patrioter. Reaksjonene fra Skandinavia og den øvrige vestlige verden har vært meget sterke. Den baltiske komiteen, Det estniske nasjonalrådet og andre baltiske exilorganisasjoner i Sverige og den vestlige verden har anmodet om umiddelbar løslatelse av de arresterte.

Nobelprisvinneren Andrei Sakharov har anmodet såvel Sovjetunionens som den vestlige verdens vitenskapsakademier om å hjelpe til å redde fengslede vitenskapsmenn og borgerrettskjempere i Sovjetunionen.

De siste ukene har Amnesty Internationals appell for Niklus blitt underskrevet av noen av Frankrikes framtrepende intellektuelle, inklusive Simone de Beauvoir, historikeren Raymond Aron, filosofen André Glucksmann o. a.

VATIKANET FORDØMMER KVINNEDISKRIMINERING

Den finansielle og sosiale diskriminering av kvinner som helt eller delvis vier seg til familie og barneoppdragelse må ubetinget opphøre. Det krever lederen for Vatikanets observatørgruppe, kurieerkebiskop Jozef Tomko, ved en konferanse for europeiske familieministre i Roma nylig.

Samfunnet må, mente erkebiskop Tomko, struktureres slik at kvinner som ønsker å arbeide i hjemmet ikke blir presset ut i yrkeslivet; man må ha rett og mulighet til fritt å velge. Vatikanets talsmann appellerte til de ansvarlige politikere om å kjempe sterkere for å sikre nok arbeidsplasser og likeledes sørge for at arbeiderne sikres en rimelig fritid.

ØKUMENISK DIALOG MELLOM KOPTERE OG KATOLIKKER

Den koptiske biskop Samuel besøkte nylig pave Johannes Paul II i Gemelli-klinikken i Roma der han på vegne av den koptisk-ortodokse kirkes overhode, patriark Shenuda III av Kairo, overbragte ønsker om en snarlig og fullstendig bedring.

Ved sitt besøk i Vatikanet hadde biskopen også samtaler i sekretariatet for de kristnes enhet. Tema for samtalen var et dokument som den koptiske kirke og den katolske kirke har utarbeidet sammen, og som etter alt å dømme vil bli offentliggjort med det første.

MEXIKANSKE BISKOPER BEKLAGER MAKTMONOPOL OG FINANS-PRIVILEGIER

Mexicos katolske biskoper har i en felles erklæring nylig øvet tydelig kritikk av de politiske og sosiale forhold i landet. Etter deres mening er det mexikanske samfunn for tiden inne i en alvorlig krise. Biskopene kritiserer maktmonopol og embeds-misbruk, den herskende sosiale urettferdighet, finansprivilegier, den omsegripende korrupsjon og volden i landet. Demokrati hersker det i Mexico bare i teorien, skriver biskopene.

— Rettsvesenet kan bestikkes og utøver politisk kontroll over de store landbruksorganisasjoner og fagforeninger, hevdes det i erklæringen. Det offentlige innsats for økonomiske og sosiale reformer er utilstrekkelig; de lavere skikt og til og med middelklassen blir stadig fattigere. Som en stor masse utbyttede og marginaliserte betegner biskopene landarbeiderne og indio-befolkningen.

Overfor denne situasjon, konstaterer de, sprer det seg apati og frustrasjon i store deler av befolkningen.

Biskopene understreker i denne sammenheng det prekære behov for dyptgripende sosiale reformer i Mexico.

ENHETSKIRKE HAR INGEN SJANSER

Bergen (LWI/NØP): *Nå må de evangeliske kristne snart gi slipp på troen om at økumeniske tiltak kan føre til en enhetskirke i overskuelig fremtid.*

Dette sier dr. Werner Hofmann, leder for delstatskirken i Bayern. Han hevder at det ikke lenger finnes flere ting å enes om. «Målet kan bare være forsoning søsterkirkene imellom, ved at man uttrykkelig anerkjenner forskjeller i tradisjon og hvordan tradisjonen har påvirket liv og lære gjennom tidene. Ikke engang innenfor Den tyske evangeliske kirke er noen enhetskirke blitt virkeliggjort.

Fromhetslivet og tilknytningen til kirke og kirkeliv varierer meget. Dagens kirke må også se i øynene at kirketilhørigheten, for eksempel til evangeliske trossamfunn, preger deres medlemmer mindre og mindre. Spesielt gjelder dette for storbyenighetene.

En annen side av dette, mener Hofmann, er at mange mennesøer aktivt melder seg ut av kirken. For Den evangeliske kirke i Bayern sank utmeldelsestallet fram til 1977, men ser nå ut til å øke igjen.

Årsakene til dette kan være at enkelte finner at kirken står for langt til venstre, andre at den står for langt til høyre i det politiske bildet. I alle fall må en regne med at antallet utmeldelser fortsatt vil stige de nærmeste årene, kanskje som en slags «indre emigrasjon» etter devisen: «from, men ikke kirkelig».

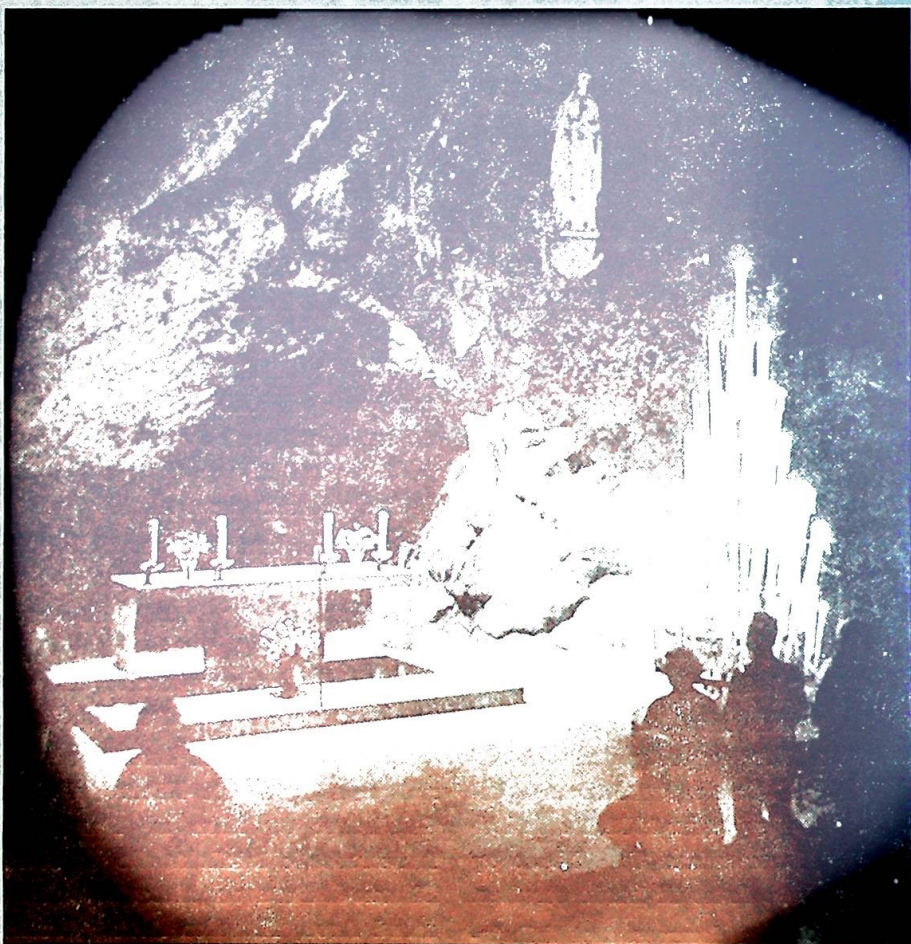
For å stanse denn utviklingen, mener Hofmann at kirken må finne tilbake til sin opprinnelige oppgave: Å forkynne Ordet, skape fellesskap og tillit, mot og håp. Den bør bli mindre opptatt av seg selv og heller konsentrere seg om de virkelig store problemene i tiden. Og blant det første kirken bør gjøre, hvis ikke folkekirken ønsker et tilbaketog, er å rette spesiell oppmerksomhet mot massemediene, mener den bayerske kirkelederen.

Øst og Vest skal feire Luther på ulikt vis

FRANKFURT (KIT-LWI): 500-årsfeiringen for Martin Luthers fødsel, i november 1983, vil vise de ulike holdningene de to tyske statene har til sin felles historie. Mens den offisielle feiringen i Den tyske demokratiske republikk tegner opp Luther som starten på den marxistiske arbeider- og bondestaten, vil offisielle

representanter bare være gjester i den kirkelige og kulturelle feiringen i Forbundsrepublikken Tyskland.

Og midt oppe i dette finner de lutherske kirkene i DDR det nødvendig å peke mot reformasjonens kjerne: «Vi skal frykte og elske Gud over alle ting og stole på ham», har de satt som tema for sin feiring.

Den nordiske valfart til Lourdes

20 — 27 AUGUST 1981

8 dages flyrejse med fuld pension

Pris: Kastrup - Lourdes, tur-retur, på hotel dkr. 3.375,—

Særpris for syge og handicappede

på «Accueil Ste. Bernadette» dkr. 2.325,—

Læger, sygeplejersker, samaritler medfølger.

Valfartspræst: Pater Per WAAGØ, O.M.I.

Program og oplysninger:

VALFARTSKOMITEEN, Barsehøj 25, DK. 2900 HELLERUP.

Siden Martin Luther ble født og hadde det meste av sitt arbeid i det som nå er DDR, planlegger de evangeliske kirkene i vest bare ett større arrangement for sin del. Det er en storsamling i Worms noen uker før selve degen. Ellers vil vest-tyske representanter være med på feiringen i øst.

Statssekretæren for religiøse saker i DDR, Klaus Gysi, sa nylig at landet står i en særstilling som det eneste sosialistiske land med en hovedsakelig protestantisk befolkning.

Representanter for kirke og samfunn er med i jubileumskomiteen, som under statssjef Erik Honeckers ledelse har vært i arbeid et år allerede.

Det pågår restaureringsarbeider på alle kjente Luther-steder i landet, kunstnere og vitenskapsfolk arbeider på verker som skal være ferdige til jubileet, og DDR har til og med fått FN's organisasjon for utdanning, vitenskap og kultur, UNESCO, til å ta med Martin Luther på sin 1983-kalender.

Selvom de har folk med i den statlige komiteen, har de evangeliske kirkene i DDR også sin egen Lutherkomite, som bevisst holder fram et rent teologisk bilde av reformatoren.

Med temaet fra Luthers forklaring til det første bud ønsker de å minne om at starten på det hele hverken var kirkereform, nasjonal fornyelse eller ett tysk språk — men en augustiner-munks samvittighet som ikke lenger kunne finne frelse i romerske riter og kirkeliv. Tankegangen bak den kirkelige Lutherfeiringen i DDR vil være at en ekte reformasjon gjenoppløser nåden i et nådeløst og overfladisk samfunn, begrunner frihet i troen på Gud og avmytologiserer selv de helligste tradisjonene ved å referere til Bibelen.

KJÆRE ABONNENT!

HVIS DE ENNA IKKE HAR BETALT KONTINGENTEN, SA VÆR SNILD OG GJØRE DET FØR FERIE!

På forhånd takk, og god sommer!

Weekend for kateketer, religionslærere og andre interesserte:

Mariaholm 5. — 6. september 1981.

Foredragsholder: PROF. PAUL ZULEHNER, PASSAU.

Emne: «GOTTESDIENST UND GEMEINDEAUFBAU» (om gudstjeneste og menighetsliv).

Foredragene blir holdt på et lett forståelig tysk, med et kort sammendrag på norsk. Gruppearbeidet vil foregå på norsk.

Pris: kr. 175,—.

Nærmere opplysninger og påmelding innen 10. august 1981 til:

Det kateketiske senter, Akersveien 5, Oslo 1, tlf. 02/20 72 65.

Helmut Schmidt mener kirken bør ligge unna politikken

GENEVE (KIT-LWI) Den vest-tyske forbundskansleren, Helmut Schmidt, sa nylig at kirkene i Forbundsrepublikken ikke bør blande seg inn i politiske saker. Det er ikke riktig bruk av kirkenes embets- og læremyndighet, mente Schmidt, som selv er medlem av en av de evangelisk-lutherske kirkene i landet.

Han sa at slik kirkelig innblanding i politiske saker vitner om at kirkene ennå ikke har «godtatt demokratiet i sitt hjerte». Kirkelige protester uteble ikke.

I intervjuet med et evangelisk tidskrift advarte Schmidt også mot den voksende nedrustningsbevegelsen i Forbundsrepublikken. Han kritiserte særlig standpunktet «heller rød enn død», og sa at angstbiteri alltid har vært en sterk side ved kirkefolk, lege som lærde.

Representanter for kirkene i Forbundsrepublikken har tilbakevist kanslerens kritikk. En talsmann for den romersk-katolske bispekonferansen sa

at det er kirkens rett også å uttale seg politisk, og sa at det hører med til demokratiets vesen at grupper i samfunnet tar stilling til politiske spørsmål.

En av Helmut Schmidts partifeller, den evangeliske teologen Heinrich Albertz, tidligere fungerende borgermester i Vest-Berlin, tok til motmæle mot kansleren i et åpent brev i ukeavisen Die Zeit. Hans poeng var at forkynnelse og sjelesorg ikke er troverdig om den bare foregår på det private plan.

*Sr. Christine Jensenius, OP.
avlegger sine høytidelige løfter i
Maria Burskaps Kloster på Lunden
under høymessen onsdag 5.
august 1981 kl. 18...*

HOPSDAL & DAHL A/S

Aut. Installatør, TV-, Radio- og Utstyrforretning

TORNØEGARDEN - BERGEN

JUGOSLAVIAS KATOLSKE KIRKE MER SELVBEVISST

Utviklingen i Jugoslavia de siste måneder tyder på at det nye press mot den katolske kirke fra myndighetenes side bare har ført til en ytterligere styrking av kirkens selvbevissthet. Den jugoslaviske bispekonferanse stilte seg på sitt vårmøte nylig fullstendig bak sin formann, Zagrebs erkebiskop Franjo Kuharic, som p.g.a. sine krav til staten flere ganger er blitt angrepet fra kommunistisk hold i den senere tid.

Bispekonferansen gjør Kuharics krav til sine egne:

Kirken reserverer seg retten til å påpeke tilfeller av diskriminering mot de kristne, og til å advare de troende mot ateistiske fremstøt. Den forlanger full frihet til å tre i kontakt med Den Hellige Stol, og fraber seg innblanding ved utnevning av biskoper, prester og andre kirkelig ansatte. Den ønsker en fri religiøs presse.

I den senere tid er endel rettssaker blitt ført blant annet mot kroatisk separatister, og de jugoslaviske biskoper krever nå at disse rettssaker, inklusive forsvaret, må være åpne for offentligheten.

I nasjonale stridsspørsmål ønsker de også en «ærlig, åpen og fri dialog».

Biskopenes erklæring understreker samtidig sin lojalitet overfor staten, men anklager på den annen side mas-

sivt myndighetenes anslag mot religionsfriheten. Biskopene gjentar i den forbindelse de punkter som erkebiskop Kuharic anførte i sin julepreken i fjor. Her kritiserte erkebiskopen påtrykket mot foreldre og ungdom på grunn av deltagelse i religionsundervisning; at kirken ikke slipper til i massemediene; at de troendes rettigheter på visse sykehus og fremfor alt i fengslene innskrenkes; at troende soldater ikke gis noen mulighet til å etterkomme sine religiøse plikter; og problemene med å få byggetillatelse til nye kirker.

I striden om Zagrebs tidligere erkebiskop, kardinal Stepinac, understreker bispekonferansen med særlig klarhet sin enighet. Erkebiskop Kuharic hadde i fjor høst sagt at «tilfellet Stepinac» — erkebiskopen ble etter krigen dømt til fengsel for angivelig kollaborasjon med tyskerne — nå var moden for ny overprøving.

På ønsket om å rehabilitere Stepinac reagerte delrepublikken Kroatias president, Jakov Blaszevic, som i sin tid var anklager i prosessen mot kardinalen, med å anklage de kroatisk biskoper for separatisme og for å ønske en «Stepinac-kirke».

Til tross for disse angrep, ytrer nå Jugoslavias katolske biskoper samlet det ønske at alle nå tilgjengelige dokumenter må bli nøye undersøkt og Stepinacs rolle revurdert. Biskopene går så langt som å antyde at man må

undersøke om det er grunnlag for å helligkåre Stepinac.

Det er likevel ikke sannsynlig at en saligkårsprosess vil bli satt igang med det første, ettersom det uten tvil ville gå alvorlig ut over forholdet mellom den jugoslaviske stat og Vatikanet.

De jugoslaviske biskoper har ved sin erklæring demonstrert en frimodighet og enhet som det i Øst-Europa bare finnes maken til i Polen. Mye kan tyde på at den jugoslaviske katolske kirke er blitt inspirert til sin sterkere selvbevissthet nettopp av den polske kirkes eksempel:

A/S NORSKE SHELL

FYRINGSOLJE

**Leverandør til de fleste
katolske institusjoner
i Norge**

Ved bestilling av olje:

02-19-12 00 - Service 02-19 12 20

**VI ØNSKER ALLE VÅRE KUNDER
EN GOD SOMMER!**

**OG VELKOMMEN TILBAKE ETTER EN FIN OG
SOLFYLTT FERIE.**

NB! forretningen er stengt i tiden 13.7 — 3.8.

ST. OLAV BOKHANDEL A/S

Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

Åpent kl. 9—16, lørdager 10—14.

Torsdag 9—13.

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

Wales:

FIRE PRESTER GÅR AV I PROTEST MOT KVINNELIGE DIAKONER

Bergen (NØP) Ordinasjon av kvinner til diakon sammen med andre lærespørsmål har ført til at fire prester har gått ut av Den anglikanske Kirke i Wales. Alle fire arbeidet i samme bispedømmet i Llandaff, og håper å kunne bli romersk-katolske prester i stedet.

De understreker at de har truffet sine beslutninger uavhengig av hverandre og ikke som en gruppe.

To av prestene var i desember i fjor med på en demonstrasjon i katedralen i Llandaff, i protest mot ordinasjonen av fru I. Thomas til den første kvinnelige diakon i Wales.

En talsmann for kirken har gitt uttrykk for skuffelse over å miste de fire, men understreker at det er riktig å handle etter sin samvittighet i slike spørsmål og at det vil bli respektert. (Church Times)

Økumenikk i Boston, USA:

LUTHERSK MENIGHET BETALER FOR KATOLSK FLYKTNINGEFAMILIE PÅ 12

Bergen (NØP) «Hadde det ikke vært for de luthersk/romersk-katolske samtaler vi har hatt de siste årene,

så hadde familien Nhut van Cao fremdeles bodd i en indonesisk flyktningeleir».

Det er pastor Norman David i en luthersk menighet i Boston, USA, som sier dette. Menigheten Arlington, som han er pastor i, har sagt seg villig til å være faddere for denne familien til de kan klare seg selv.

Familien flyktet fra Saigon til Thailand i en båt. Derfra ble de sendt til en flyktningeleir i Indonesia, og allerede i desember ifjor ble det kjent at de kunne komme til Arlington i Boston. Likevel gikk det tre måneder før de kunne dra, men nå bor de altså i et «generasjons-hus» i Boston.

«Dette er en unik mulighet for kristne å arbeide sammen på tvers av kirkelige skillelinjer. Og slikt samarbeid er nødvendig hvis vi skal kunne ta imot flere flyktninger som sårt trenger vår hjelp», sier pastor David.

ITALIENSK PREST SUSPENDERT

Erkebiskopen av Genova, kardinal Giuseppe Siri, har forbudt den katolske prest og journalist Giovanni Baget Bozzo enhver offentlig utøvelse av sitt presteembede. Baget Bozzo får ikke lenger lese messen, høre skriftemål eller preke.

Grunnen er at den venstreorienterte prest hadde nektet å lese opp et hyrdebrev fra Siri i kirken i forbindelse med folkeavstemningen om abortloven i Italia i mai.

Fikk ikke hete Lenin

Managua (NTB-UPI): En katolsk prest nektet nylig å døpe en gutt i Nicaragua fordi moren ønsket å oppkalle barnet etter den sovjetiske revolusjonslederen Vladimir Iljitsj Lenin.

Illegale moren, en bondekone fra den nordlige provinsen Matagalpa,

nektet pastor Lisimaco Vilchez å døpe hennes sønn Lenin. Presten skal ha sagt at Lenin var kommunist og en slem mann og bedt moren velge et annet navn til barnet.

Den rasende moren marsjerte i stedet ut i protest og i håp om å finne en mer samarbeidsvillig prest.

GUDSTJENESTER I HELGENE		Dialog messe	Høy- messe
OSLO: St. Olavs domkirke	lörd.: 14.00 sønd.: 9.30 (eng) 19.00	—	11.00
Akersveien 1	lörd.: 14.00 sønd.: 9.30 (eng) 19.00	—	11.00
St. Hallvard kirke, Frans'kanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35	—	11.00
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 18.30	—	11.00
Vår Frue Villars kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	9.00	—	—
Grefsen kapell, Glads vei 23, tlf. 21 23 55	9.00	11.00	—
Lunden kloster, Øvre Lunden, tlf. 212587	—	—	10.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 22 209	lörd.: 18.30 sønd.: 8.00	11.00	—
BERGEN: St. Pauls kirke, Chr'stiesgt. 16, tlf. 21 54 10	lörd.: 19.00 sønd.: —	11.00	—
Vår Frue Kirke, Helleveien	sønd.: 9.30	—	—
Florida kapell, Nygaardsgt. 124	19.00	—	—
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	lörd.: 13.00 sønd.: 8.30	10.30	—
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00	—
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	9.00	10.45	—
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvg. 113, tlf. 23 751	lörd.: 18.00 sønd.: —	11.00	—
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 23 195	—	—	11.00
HØNEFOSS: St. Theresias kirke, Vesterngt. 5, tlf. 22 381	9.00	11.00	—
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3, tlf. 24 225	lörd.: 18.00 sønd.: —	11.00	—
LILLEHAMMER: Mariakirken, Weidemannsgate 3 A, tlf. 52 550	lörd.: 18.00 sønd.: 9.00	10.00	—
LILLESTRØM: St. Magnuss kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	—	10.30	—
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	17.00	—
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50 795	lörd.: 18.00	11.00	—
STABEKK: Maria kirke, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	19.00	10.45	—
Eikeli kirke, Veståsen 20, tlf. 24 25 69	9.15	10.30	—
STAVANGER: St. Svitihans kirke, Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	lörd.: 17.00 sønd.: 8.30 9.30	11.00	—
Søndag kl. 18.00 dialogmesse på fransk.	—	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandef'ordsgt. 1, tlf. 11 949	—	—	11.00
VOSS: St. Olavs kapell Finne, tlf. 12 510	—	—	Efter avtale
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a	9.00	11.00	—
B'skopen og prestegården, tlf. 21 214	—	—	—
St. Elisabeth hospital, lla, tlf. 21 670	6.15	—	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kirke, Fl'ntegt. 5, tlf. 72 779	—	—	11.00
LEVANGER: St. Torfinns kirke og St. Eystens sykehjem, Jernbanegt. 29	—	—	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 51 467	—	—	11.00
ALESUND: Vår Frue kirke, Norgesund, tlf. 37 558	lörd.: 17.00 sønd.: 8.30	11.00	—
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storg. 94. Sogneprestens tlf. 84 277	lörd.: 18.00 sønd.: —	11.00	—
St. Elisabethsøstre, Balsfjordgt. 35, tlf. 81 487	sønd.: 8.00	—	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hemesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30	—
HAMMERFEST: St. Mikael kirke, Salsgt. 52, tlf. 11 447	19.00	11.00	—
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 61 501	lörd.: 15.00 sønd.: —	10.30	—
NARVIK: Kristi Kongekirken, Håreksgt. 82	—	—	18.30
SELFORS: Vår Frelzers kirke, Skipper Nilsensgt. 21, tlf. 52 072	—	—	Efter avtale

St. Peters Kirke, Halden. Søndagsgudstjenestene i tiden fra 1. april til 1. oktober blir: Dialogmesse kl. 8.-, Høymesse kl. 10.-.

BISKOP RIVERA FORDØMMER VOLDEN I EL SALVADOR

Volden fra høyre-ekstremistisk hold er gått tilbake, men venstre-ekstremistene har trappet opp. Det mener biskop Arturo Rivera y Damas, leder av erkebispedømmet San Salvador, å kunne slå fast.

Geriljaen forsøker tydeligvis å forhindre at folket vinner sin selvtilitt til bake og finner en fredelig løsning på landets problemer. Enhver form for vold

er forkastelig, sa han i en preken i hovedstaden nylig, og appellerte til de stridende i landet om å respektere det femte bud, fordi «enhver som dreper — unnatt i legitimt selvforsvar — gjør seg selv umenneskelig og til et best».

Mens biskop Rivera hovedsakelig retter sin kritikk mot venstre-ekstremistene, hevder El Salvadors menneskerettighetskommissjon at de fleste mord hittil i år — over 5000 i første kvartal — må gå på sikkerhetsstyrkenes konto.

Kommisjonens leder, Marinella Garcia Villas, hevdet også at torturen var blitt mer utbredt og raffinert etter de amerikanske militærrådgivere kom til landet i januar. Kvinner og barn er i de senere måneder også blitt sterkere utsatt for overgrep fra sikkerhetsstyrkene.

Fru Garcia Villas opplyste på en pressekonferanse i Bonn nylig at armeens liste over 136 personer som angivelig står bak geriljaens virksomhet, inneholder kjente universitetslæreres, presters, menneskerettforkjemperes og tidligere regjeringsmedlemmers navn. Talsmenn for det katolske generalvikariat i San Salvador og Amnesty Internationals ledelse har protestert mot listen.

METROPOLITT DOSITHEOS DØD

Overhodet for den etter egen mening autokefale, dvs. uavhengige makedonsk-ortodokse kirke, metropolit Dositheos, døde i Skoepje i mai, 75 år gammel.

Dositheos hadde vakt oppsikt på hele Balkan da han i 1967 erklærte erkebispedømmet Ochrid og Skoepje, som tidligere var underordnet det serbiske patriarkat i Beograd, for uavhengig. Den serbisk-ortodokse patriark German har aldri anerkjent proklamasjonen, og den gresk-ortodokse kirkes hellige synode brøt til og med alle forbindelser med Dositheos.

Den øvrige ortodoksi ignorerte skrittet; bare patriark Pimen, den russisk-ortodokse kirkes overhode, anerkjente Dositheos' uavhengighetserklæring.

Bakgrunnen for Dositheos' uavhengighetserklæring er den ennå ikke bilagte strid om Makedonias posisjon i Balkan. Den makedonsk-ortodokse kirke var uavhengig helt til det 18. århundre. Dositheos betraktet seg selv som etterfølger i det middelalderske patriarkat Ochrid. I 1958 ble Dositheos innrømmet en begrenset uavhengighet fra Beograd. Flere ganger uttrykte han sitt ønske om utbyggede forbindelser med den katolske kirke. På 70-tallet begynte enkelte menigheter i den omtrent en million troende sterke makedonske kirke igjen å vende sine øyne mot Beograd.

BANNLYSING AV TORTURISTER?

Biskop Sergio Mendez Arceo av Cuernavaca i Mexico har nylig gått inn for at alle katolikker som fremtvinger tilståelser ved hjelp av tortur, eller muliggjør og tillater tortur, automatisk må

LITURGISK KALENDER

JULI

1. Ferial. 1. Mos. 21, 5.8-20. Mt. 8, 28-34.
2. Ferial. 1. Mos. 22, 1-19. Mt. 9, 1-8.
3. **Thomas**, apostel. Efes. 2, 19-22. Joh. 20, 24-29.
4. Ferial. eller Elisabeth av Portugal eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 1. Mos. 27, 1-5.15-29. Mt. 9, 14-17.
5. **14. alm. søndag**. Sak. 9, 9-10. Rom. 8, 9.11-13. Mt. 11, 25-30. (Antonius Maria Zaccaria, prest, feires ikke).
6. Ferial eller Maria Goretti, jomfru og martyr. 1. Mos. 28, 10-22a. Mt. 9, 18-26.
7. Ferial. 1. Mos. 32, 22-32 (Hebr. 23-33). Mt. 9, 32-38.
8. Ferial eller Sunniva, jomfru, og ledsagere, martyrer. 1. Mos. 41, 55-57; 42, 5-7a.17-24a. Mt. 10, 1-7.
9. Ferial. 1. Mos. 44, 18-21.23b-29; 45, 1-5. Mt. 10, 7-15.
10. Ferial. 1. Mos. 46,1-7.28-30. Mt. 10, 16-23.
11. Benedikt, abbed, Europas skytshelgen. 1. Mos. 49, 29-33; 50, 15-24. Mt. 10, 24-33.
12. **15. alm. søndag**. Jes. 55, 10-11. Rom. 8, 18-23. Mt. 13, 1-23 (eller 13, 1-9).
13. Ferial eller Henrik. 2. Mos. 1, 8-14.22. Mt. 10, 34-11, 1.
14. Ferial eller Camillus av Lellis, prest. 2. Mos. 2, 1-15a. Mt. 11 20-24.
15. Bonaventura, biskop og kirkelærer, eller Svithun, biskop og bekjenner. 2. Mos. 3, 1-6.9-12. Mt. 11, 25-27.
16. Ferial eller Jomfru Maria av Karmelberget. 2. Mos. 3, 13-20. Mt. 11, 28-30. Eller til Jomfru Maria: Sak. 2, 10-13. Mt. 12, 46-50.
17. Ferial. 2. Mos. 11, 10-12.14. Mt. 12, 1-8.
18. Ferial eller Jomfru Marias lørdagsmesse. 2. Mos. 2, 37-42. Mt. 12, 14-21.
19. **16. alm. søndag**. Visd. 12, 13.16-19. Rom. 8, 26-27. Mt. 13, 24-43 (eller 24-30).
20. Ferial. 2. Mos. 14, 5-18. Mt. 12, 38-42.
21. Ferial eller Laurentius av Brindisium, prest og kirkelærer. 2. Mos. 14, 21-15, 1. Mt. 12, 46-50.
22. Maria Magdalena. Sal. Høysang 3, 1-4a eller 2. Kor. 5, 14-17. Joh. 1.11-18.
23. Birgitta, nonne. 2. Mos. 19, 1-2.9-11.16-20b. Mt. 13, 10-17.
24. Ferial. 2. Mos. 20, 1-17. Mt. 13, 18-23.
25. **Jakob**, aposel. 2. Kor. 4, 7-15. Mt. 29, 20-28.
26. **Hellig Olav**, konge og martyr. 1. Kong. 3, 5.7-12. Rom. 8, 28-30. Mt. 13, 44-52 eller 44-46). (Joakim og Anna, Jomfru Marias foreldre, feires ikke).
27. Ferial. 2. Mos. 32, 15-24.30-34. Mt. 13, 31-35.
28. Ferial. 2. Mos. 33, 7-11; 34, 5b-9.28. Mt. 13, 36-43.
29. Marta. 1. Joh. 4, 7-16. Joh. 11, 19-27 eller Luk. 10, 38-42.
30. Ferial eller Peter Krysologos, biskop og kirkelærer. 2. Mos. 40, 14-19.32-36 (Hebr. 16-21.34-38). Mt. 13, 47-53.
31. Ignatius av Loyola, prest. 3. Mos. 23, 1.4-11.15-16.27.34b-37. Mt. 13, 54-58.

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD & SØN

Glads vei 23, Grefsen
Tif. 21 18 32

ekskommuniseres — det vil si utelukkes fra kirkens sakramentale fellesskap.

Ekskommunikasjoner skal alltid ilegges av den lokale biskop. I Chile har det i de siste måneder vært flere biskoper som har ekskommunisert torturister.

CHILENSKE BISKOPER KRITISERER PINOCHETS UTDANNELSESSYSTEM

De chilenske biskoper har i et hyrdebrev nylig skarpt kritisert det utdannelsessystemet som er blitt innført av general Augusto Pinochets regime. I hyrdebrevet heter det at den overordentlig store interesse for den nasjonale sikkerhet begrenser studieprogrammene og fører til en ftrlig ideologisk kontroll av studentene.

Videre kritiserte biskopene at den demokratiske ide kommer til kort i studieoppleggene, og at studentenes kritiske ånd på ingen måte fremmes eller øves.

Biskopene frykter at utdannelsesreformen vil føre til at en ny mentalitet, «som baserer seg på individualisme og konsumsamfunnets verdier», fremmes i det chilenske folk.

En uke tidligere hadde biskopene allerede i et annet hyrdebrev kritisert den stigende konsummentalitet i et liberalt økonomisk system, og krevd en åpen debatt om dette forhold.

Credo . . .

(Forts. fra side 4)

den Efesus. Paven hadde derfor innbudt bispekonferansene fra hele verden og patriarkene fra de ortodokse søsterkirker til å komme til Roma i pinsen for som en samlet kirke å feire disse begivenheter som markerer et vesentlig vendepunkt i den kristne tro.

Det kristne Credo ble vedtatt på en tid da kirken ennå var hel og u-delt. Senere tider har endret dette, slik at mange kirker er oppstått av én, men som et samlende rop om fellesskap synger man søndag etter søndag året rundt som en feiende be-kjennelse sitt CREDO ut over verden.

S. R.

Evangeliske klostre . . .

(Forts. fra side 5)

mert bakgrunn. De akter å være lojale mot Den norske kirke og stå på dens bekjennelses grunn. De ønsker ikke å være noen makt i kirken, og langt mindre slutte seg til noen kirkelig retning. De vil bare tjene Gud,

i forbønn, tilbedelse og fordyppelse, og gjennom dette forhåpentlig bli en inspirasjonskilde for kirken. I første omgang blir det bare for kvinner, men saken kan utvikle seg.

Det de trenger nå er vissheten om at det er noen i vår kirke som ønsker at dette skal skje, som tror på saken og ber for den, og dermed bidrar til å gi dem en plass i Den norske kirke.

Jeg hører gjerne fra dem som måtte være interessert og kanskje vil hjelpe. Adressen:

Alex Johnsen

Jacob Aalls gt. 53 b, Oslo 3.

Vår Kirke

Ikke grønt lys . . .

(Forts. fra side 11)

Domprost James H. Gambrill, generalvikar i det episkopale bispedømme Newark, har uttalt: «Jeg synes ikke den katolske kirke som helhet tar den økumeniske bevegelse alvorlig». — Han sier at de episkopale som søker å slutte seg til til den katolske kirke er «dissentere», som motsetter seg to endringer i den episkopale kirke: Ordinasjon av kvinner og revisjon av The Common Prayer Book (den anglikanske bønneboken). De vil neppe heller bli tilfredse i den katolske kirke, mener han!

LITURGISK KALENDER

AUGUST

1. Alfonso Maria Liguori, biskop og kirkelærer. 3. Mos. 25, 1.8-17. Mt. 14, 1-12.
2. **18. alm. søndag.** Jes. 55, 1-3. Rom. 8, 35.37-39. Mt. 14, 13-21. (Eusebius av Vercelli, biskop, feires ikke).
3. Ferial. 4. Mos. 11, 4b-15. Mt. 14, 22-36.
4. Jean-Marie Vianney, prest. 4. Mos. 12, 1-13. Mt. 15, 1-2.10-14.
5. Ferial. 4. Mos. 13, 2-3a.26-14, 1.26-29.34-35 (Hebr. 13, 1-2a.25-14, 1.26-29.34-35). Mt. 15, 1-28. eller Vigselsfest for basilikaen Santa Maria Maggiore i Roma. Joh. Åp. 21, 1-5a. Luk. 11, 27-28.
6. **Herrens forklarelse.** Dan. 7, 9-10.13-14 eller 2. Pe. 1, 16-19. Mt. 17, 1-9. (Årsdagen for døden til pave Paul VI. — 1978).
7. Ferial eller Sixtus II., pave, og ledsagere, martyrer, eller Cajetan, prest. 5. Mos. 4, 32-40. Mt. 16, 24-28.
8. Dominikus, prest. 5. Mos. 6, 4-13. Mt. 17, 14-19 (Gr. 14-20).
9. **19. alm. søndag.** 1. Kong. 19, 9a.11-13a. Rom. 9, 1-5. Mt. 14, 22-33
10. **Laurentius**, diakon og martyr. 2. Kor. 9, 6-10. Joh. 12,24-26.
11. Clara, jomfru. 5. Mos. 31, 1-8. Mt. 18, 1-5.10.12-14.
12. Ferial. 5. Mos. 34, 1-12. Mt. 18, 15-20.
13. Ferial eller Pontianus, pave, og Hippolytos, prest, martyrer. Josva 3, 7-10a.11.13-17. Mt. 18, 21-19, 1.
14. Ferial. Josva 24, 1-13. Mt. 19, 3-12.
15. Ferial. Josva 24, 14-29. Mt. 19, 13-15.
16. **Jomfru Marias opptagelse i Himmelen.** Joh. Åp. 11, 19a; 12, 1.3-6a. 10ab. 1. Kor. 15, 20-26. Luk. 1, 39-56. (Stefan av Ungarn feires ikke).
17. Ferial. Domm. 2, 11-19. Mt. 19, 16-22.
18. Ferial. Domm. 6, 11-24a. Mt. 19, 23-30.
19. Ferial eller Jean Eudes, prest. Domm. 9, 6-15. Mt. 20, 1-16a.
20. Bernhard, abbed og kirkelærer. Domm. 11, 29-39a. Mt. 22, 1-14.
21. Pius X., pave. Rut 1, 1.3-6.14b-16.22. Mt. 22, 34-40.
22. Jomfru Marias Dronningverdighet. Jes. 9, 2-4.6-7 (Hebr. 1-3.5-6). Luk. 1, 26-38.
23. **21. alm. søndag.** Jes. 22, 19-23. Rom. 11, 33-36. Mt. 16, 13-20. (Rosa av Lima, jomfru, feires ikke).
24. **Bartolomeus**, apostel. Joh. Åp. 21, 9b-14. Joh. 1, 45-51.
25. Ferial eller Ludvig av Frankrike eller Josef av Calasanza, prest. 1. Tess. 2, 1-8. Mt. 23, 23-26.
26. Ferial. 1. Tess. 2, 9-13. Mt. 23, 27-32.
27. Monika. 1. Tess. 3, 7-13. Mt. 24, 42-51.
28. Augustin, biskop og kirkelærer. 1. Tess. 4, 1-8. Mt. 25, 1-13.
29. Johannes Døperens halshugging. Jer. 1, 17-19. Mk. 6, 17-29.
30. **22. alm. søndag.** Jer. 20, 7-9. Rom. 12, 1-2. Mt. 16, 21-27.
31. Ferial. 1. Tess. 4, 12-17 (Gr. 13-18). Luk. 4, 16-30.

SKIKK OG USKIKK I KIRKEN

av

Svein Atland

Dette med skikk og uskikk er ikke så helt enkelt. Det er lett å uttale seg om det, men det er mange som har brent seg, for det er vanskelig å beregne konsekvensene av det som sies. Det man mente som et godt råd, blir lett oppfattet som en urettferdig kritikk. Jeg nevner dette innledningsvis og ber leseren ha meg unnskyldt om jeg skulle støte noen.

Kirkens sak er det vesentlige, og saken må ikke under noen omstendighet forkludres. Derfor må saken også ha en form som passer til alvoret i saken. Men mens saken er den samme gjennom alle tider, skifter formen.

Den formen som var hensiktsmessig i ett århundre, kan vise seg ubrukelig eller lite tjenlig i et annet. Av kirkehistorien er det lett å se at dette stemmer.

Dermed er det ikke sagt at man skal være for rask til å skifte ut gamle former med nye, og etter min mening skal kirken vise den største varmsomhet ved utprøving av nye former. På dette området skal man ikke sette ned foten med full tyngde før man er sikker på om neste skritt er forsvarlig. Mye dumt er gjort opp gjennom årene — i den beste hensikt!

La oss ta noen få eksempler til ettertanke. Diskuter dem gjerne hjemme. Leseren behøver ikke uten videre være enig med meg.

En gang ble det sagt at fela var djevelens instrument. (Komponisten

Eivind Groven fortalte en gang at i Telemark var det akseptert å spille fele i kristne hjem dersom fela ble lagt flatt på bordet under bruken, derav betegnelsen «flatfele!»).

Senere var det gitaren og saxofonen som var tvilsomme, men det var jo ikke noe galt med selve instrumentene. Likevel, jeg føler det ikke godt inni meg når det kristne budskap skrâles fram kombinert med hard rock. At jeg selv begeistres av god jazz, kan ikke endre dette syn.

Den støyende og ofte kvalitetsmessig elendige musikk splitter istedenfor å samle menigheten, og jeg ønsker at menighetsrådene våger å si et klart Nei en gang i blant. Dessuten mistenker jeg enkelte grupper for å være mer interessert i å markedsføre seg selv enn evangeliet.

I min barndom var det utenkelig å fortelle noe morsomt fra prekestolen. Det må ha vært misforstått åndsliv. Den lune, beregnende humor hører til språkets edleste former. Brukt i ørsmå doser og til rett tid, hører den hjemme også på prekestolen. Men humoren må være ekte, og det nytter ikke å kopiere andre. Det er vidunderlig å få humre i kjeget — også på kirkebank. Det er så medmenneskelig å få oppleve noe pussig sammen.

Og når vi blir glade, så får vi også lyst til å gi uttrykk for det. Det fortelles om en av verdens nålevende dirigenter, Zubin Mehta, at han en gang dirigerte en stor konsert i en kirke hvor det ikke var lov til å klappe. Da konserten var slutt, og dirigenten omsider kom ut på gaten, sto hele menigheten der utenfor og klappet av begeistring til Mehta gråt av glede.

Sånn kan vi også gjøre det. Eller vi kan klappe inne ved helt spesielle anledninger. Og vi gjorde det da det

nye orgelet i Gand kirke ble innviet. Det var en stor dag, og det gjorde godt å få gi uttrykk for det vi følte.

Vi skal ikke være så redde for å gi uttrykk for våre følelser. Og vi skal ikke være så redde for å tilbe vår Herre på den måten som faller naturlig. Jeg er nesten sikker på at skikken ved å knele i kirken, f. eks. ved benkeinngangen, vil komme igjen i kirkene våre. Fler og fler vil også få behov for å bruke kirkene til stillferdig ettertanke også utenom de tidene det er «program» der.

Gand Menighetsblad (forkortet)

PROTESTANTISK — ROMERSK-KATOLSK FORSTÅELSE I VEST-TYSKLAND

Bergen (NØP) Rådet for de Evangeliske Kirkene (EKD) og den romersk-katolske bispekonferanse i Vest-Tyskland, har nedsatt en økumenisk arbeidsgruppe som har avholdt sitt første møte. Det var pavens besøk til Vest-Tyskland i november som gav støtet til at gruppen ble kalt sammen og altså konstituert nå i mai.

Etter dette møte ble det fra både katolsk og protestantisk side gitt uttrykk for «overraskende» stor enighet om de grunnleggende trosartikler.

Et kommunike etter møtet tok for seg trosbekjennelsen fra kirkemøtet i Konstantinopel år 381, som selvom den ble til for 1600 år siden, betraktes som like viktig innen de to kirkesamfunnene. Arbeidsgruppen uttrykte håp om at andre kirkesamfunn ville støtte uttalelsen om den Nikeiske bekjennelse, og at en slik felles uttalelse kunne offentliggjøres i pinsen. (LWI)

ST. OLAV
Katolsk tidskrift for
religion og kultur

Medarbeiders:

Svend Aage Rasmussen,
ansv.

Claes Tande
Aage Hauken, O.P.
Ester Mikalsen
Marit Flagested

Redaksjonens adresse:

Akersveien 5, Oslo 1.
Redaktøren treffes best tors-
dager kl. 9—10, tlf. 20 27 35
(privat 032/53 373).

Ekspedisjon:

Akersveien 5, Oslo 1.
Kontortid 9—16,
lørdag 9—14. Tlf. 20 72 48.

Abonnement (direkte eller
gjennom postkontorene).
Kr. 95,— pr. år.
For halvår kr. 50,—.
Utlendet utenfor Skandinavia
kr. 110,— pr. år.
Annonser 10 dager før
utgivelsesdagen.
24 numre årlig.
Postgiro 20 46 480